

Juninota 2012

ontwikkelingen wetten en fondsen UWV 2012-2013

Colofon

Uitgave

Uitvoering Werknemersverzekeringen
Financieel Economische Zaken
afdeling Planning, Control en Analyse

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Bezoekadres

Hoofdkantoor UWV Gebouw D
La Guardiaweg 116
1043 DL Amsterdam

Inlichtingen

Fondsenbeheer@uwv.nl

Redactie

Wibaut Jeurissen
Neander Nijman
Jan-Maarten van Sonsbeek

Aan deze nota werkten mee

Kees van den Bosch
Ben van der Eijken
Henk de Jongh
Saskia Mangoendinomo
Fouad Rmila
Rob Vlek
Emiel Zegers

Wilt u de nota voortaan in gedrukte vorm ontvangen? Stuur dan uw gegevens naar

Fondsenbeheer@uwv.nl

Voorwoord	3
Management samenvatting	5
1. Belangrijkste ontwikkelingen	7
2. Arbeidsongeschiktheid	15
2.1. WIA	16
2.2. Wajong	18
2.3. WAO	19
2.4. WAZ	21
3. Werkloosheid	23
3.1. WW	23
3.2. IOW	26
4. Ziekte en Zorg	29
4.1. Vangnet ZW	29
4.2. WAZO	30
5. Re-integratie	33
6. Toeslagen en tegemoetkomingen	37
6.1. TW	37
6.2. WTCG	38
7. Fondsen	39
7.1. Aof	39
7.2. Whk	41
7.3. Afj	43
7.4. AWf	45
7.5. Sfn	48
7.6. Ufo	51
7.7. Tf	53
Bijlage 1 Nieuwe wet- en regelgeving	55
Bijlage 2 Premies	57
Bijlage 3 Balansen	59
Bijlage 4 Overzichten wet-fonds	61
Bijlage 5 Sectorfondsen	65
Bijlage 6 Fondsenbeheer bij UWV	69
Begrippenlijst	75
Lijst van afkortingen	78

Voorwoord

In de *Juninota 2012 ontwikkelingen wetten en fondsen UWV 2012-2013* schetsen we de actuele inzichten in de verwachte ontwikkeling van de lasten en baten van de door UWV uitgevoerde wetten. De prognoses in deze nota voorzien het ministerie van SZW, het Centraal Planbureau (CPB) en het ministerie van Financiën van basismateriaal voor de aankomende rijksbegroting.

De financiële gegevens over 2011 in deze nota sluiten aan bij de UWV-jaarrekening 2011. Bij de ramingen voor 2012 en 2013 is gebruik gemaakt van de beschikbare statistische en financiële gegevens tot en met maart 2012. Verder zijn de macro-economische prognoses van het CPB uit het Centraal Economisch Plan (CEP) 2012 als uitgangspunt genomen. De uitvoeringskosten UWV 2012 zijn een schatting op basis van de gerealiseerde kosten. De uitvoeringskosten 2013 zijn gebaseerd op de Meibrief UWV 2013, die door de minister van SZW is goedgekeurd.

In de ramingen van de Juninota zijn alle reeds ingevoerde wetswijzigingen meegenomen. Voor nieuw beleid is de afweging om dit al dan niet mee te nemen lastiger geweest dan normaal vanwege de actuele politieke situatie. Als stelregel zijn we uitgegaan van alle beleidsmaatregelen die zijn meegenomen in het CEP. Daarnaast hebben we het besluit van de Tweede Kamer van 5 juni jl. om de wet Werken naar vermogen controversieel te verklaren, verwerkt in de ramingen. In verband hiermee zijn het budget uitvoeringskosten en de re-integratiebudgetten Trajecten AG en Voorzieningen uit de Meibrief 2013 alle drie opgehoogd met € 7 mln. conform wat bij de Memorie van toelichting is aangegeven als gelden die zouden worden overgeheveld van UWV naar gemeenten. Andere onderdelen uit het Lenteakkoord die nog niet in het parlement behandeld zijn, zoals de voorgestelde verhoging van de AOW-leeftijd in 2013 en de plannen omtrent modernisering van de Ziektewet, zijn niet meegenomen in deze nota.

De opzet van de Juninota is ingrijpend gewijzigd met het doel om de nota toegankelijker te maken voor de lezer. UWV voert 12 verschillende wetten uit die gefinancierd worden uit 7 verschillende, door UWV beheerde fondsen. In plaats van een oriëntatie op fondsen, zoals tot de vorige nota gebruikelijk was, kiezen we nu voor een oriëntatie op wetten. Dit sluit beter aan bij zowel de begroting van SZW als bij de indeling van andere UWV-publicaties.

De nota begint met een overzicht van de ontwikkelingen op hoofdlijnen. In hoofdstuk 2 worden vervolgens in meer detail de arbeidsongeschiktheidswetten belicht, in hoofdstuk 3 de werkloosheidswetten en in hoofdstuk 4 de ziekte- en verlofregelingen. Hoofdstuk 5 gaat specifiek in op de re-integratie-uitgaven die voor de verschillende wetten worden gedaan. Hoofdstuk 6 behandelt de toeslagen en tegemoetkomingen die UWV verstrekt. In hoofdstuk 7 wordt tenslotte een overzicht gegeven van alle fondsen die UWV beheert en wordt een toelichting gegeven op de premiestelling.

Wij willen u nog in het bijzonder attenderen op de nieuwe bijlage 6 waarin de geschiedenis en betekenis van het fondsenbeheer door UWV wordt uiteengezet.

Management samenvatting

De hoofdpunten van de Juninota 2012 zijn de volgende:

- Het aantal uitkeringen van de door UWV uitgevoerde wetten stijgt. Dit komt voornamelijk door een stijging van het aantal WW-uitkeringen van 270.000 eind 2011 tot 352.000 eind 2013 als gevolg van de economische crisis.
- Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen daalt licht. Belangrijk hierbij is dat de stijging van de WIA-instroom, die in 2010 en 2011 zichtbaar was, lijkt af te vlakken. Het aantal WAO-uitkeringen blijft snel dalen als gevolg van de pensionering van de babyboomgeneraties. Het aantal Wajong-uitkeringen stijgt omdat in 2013 geen verandering in de toelatingscriteria tot de Wajong plaatsvindt er pas vanaf 2025 sprake is van een substantiële uitstroom. Vanaf dat jaar gaan de eerste grotere groepen uitkeringsgerechtigden uit het aanvangsjaar 1976 van de Wajong met pensioen.
- De uitkeringslasten volgen hetzelfde patroon: per saldo een forse stijging bij de WW en een lichte daling bij de arbeidsongeschiktheidsregelingen. Dat heeft impact op de ontwikkeling van de fondsvermogens.
- Het vermogen van de drie WW-fondsen was bij aanvang van het jaar € 1,6 miljard negatief en dat tekort groeit tot meer dan € 5 miljard. Daar staat tegenover dat het overschot in het Arbeidsongeschiktheidsfonds groeit van € 2,0 miljard naar € 2,4 miljard. Per saldo wordt het totale vermogen van alle UWV-fondsen samen voor het eerst negatief: in totaal meer dan € 1,2 miljard.
- Het negatieve fondsvermogen heeft overigens geen gevolgen voor de betaling van de uitkeringen.
- UWV berekent voor 2013 calculatiepremies, waarbij de vermogens van de verschillende fondsen constant gehouden worden. Bij deze calculatiepremies stijgen de werkgeverslasten, omdat de huidige premies niet lastendekkend zijn. Het opnemen van calculatiepremies valt binnen het inhoudsvoorschrift voor de juninota zoals vastgelegd in bijlage VI van de Regeling SUWI. De minister van SZW stelt later dit jaar de premies voor de WW-fondsen en het arbeidsongeschiktheidsfonds vast, waarbij ook inkomenspolitiek en ontwikkeling van het EMU-saldo een rol spelen.
- De enige premie die UWV zelfstandig vaststelt is de Whk-premie. Het gemiddelde van deze premie lijkt het komende jaar stabiel te blijven.
- De uitvoering van sociale zekerheidswetten door UWV verloopt steeds efficiënter. Van elke euro die binnenkomt bij UWV gaat 92,5 cent naar uitkeringen en 7,5 cent naar de uitvoering. De uitvoeringskosten als percentage van de totale kosten zijn met name sinds 2007 fors gedaald. Voor 2013 wordt een verdere daling van het percentage uitvoeringskosten verwacht naar 7%.

1. Belangrijkste ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen van de UWV-fondsen geschetst. Deze ontwikkelingen hangen voor het grootste deel samen met het verloop van het volume van de verschillende wetten. Hiervan wordt allereerst een beknopt beeld geschetst. Daarna wordt een voorzet gegeven voor de premies voor 2013 en ten slotte is er een leeswijzer voor de nota opgenomen.

Volume-ontwikkelingen

In tabel 1.1 staan de uitkeringen per wet. Het aantal uitkeringen arbeidsongeschiktheid daalt door een lage instroom geholpen door relatief veel pensioneringen bij WAO en WAZ (zie hoofdstuk 2). Het aantal werkloosheidsuitkeringen neemt fors toe als gevolg van een verslechterde economische situatie (zie hoofdstuk 3). Het aantal uitkeringen ZW, WAZO en ZEZ stijgt licht (zie hoofdstuk 4).

		2011	2012	2013
Arbeidsongeschiktheid	stand ultimo	825	820	818
WAO		444	404	368
WIA		138	167	194
WAZ		26	22	19
Wajong		216	227	237
Werkloosheid	stand ultimo	271	317	353
WW		270	316	352
IOW		1	1	1
Ziekte en Zorg	uitkeringsjaren	145	148	150
ZW		100	103	105
WAZO		43	43	43
ZEZ		2	2	3

Financiële ontwikkelingen

Tabel 1.2 geeft een overzicht van de geraamde lasten, baten en vermogens van UWV, uitgesplitst naar de verschillende fondsen. Het totale vermogen van de UWV-fondsen daalt in 2012 van € 1,8 mld. naar - € 1,2 mld. Deze daling vindt plaats bij de WW-fondsen, voornamelijk bij het AWf.

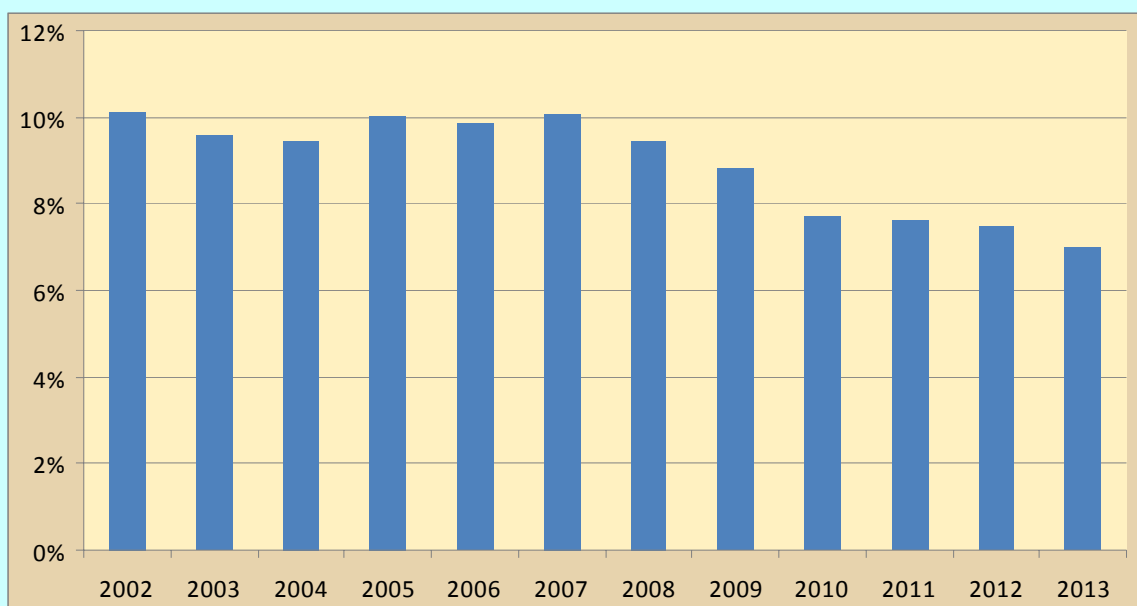
Het gezamenlijke vermogen van de arbeidsongeschiktheidsfondsen (Aof, Whk) neemt toe in 2012 van € 3,4 mld. tot € 3,9 mld. Het Aof vermogen stijgt vooral door afnemende uitkeringslasten bij een hoger dan lastendeckende basispremie WAO/WIA. Het vermogen van de Whk stijgt in 2012 door de rentehobbelopslag in de premie. Dit zijn extra baten waar geen lasten tegenover staan.

Het gezamenlijke vermogen van de werkloosheidsfondsen (Sfn, AWf en Ufo) neemt af in 2012 van - € 1,6 mld. naar - € 5,1 mld. Vooral het AWf kent een sterke vermogensdaling van - € 0,9 mld. naar - € 4,0 mld. Het tekort loopt voornamelijk door een lager dan lastendeckende premie snel op. Daarnaast zorgt de huidige economische crisis voor hoge WW-lasten.

Uitvoering door UWV steeds efficiënter

De uitvoering van sociale zekerheidswetten door UWV verloopt steeds efficiënter. Van elke euro die binnenkomt bij UWV gaat 92,5 cent naar uitkeringen en 7,5 cent naar de uitvoering. De uitvoeringskosten als percentage van de totale kosten zijn met name sinds 2007 fors gedaald. Voor 2013 wordt een verdere daling van het percentage uitvoeringskosten verwacht naar 7%.

Per 1 januari 2009 zijn UWV en CWI gefuseerd. Voor het totaal van beide organisaties gold in 2007 nog dat er van elke euro 10 cent naar de uitvoering ging. In absolute zin was in 2009 wel sprake van een tijdelijke stijging van de uitvoeringskosten vanwege crisismaatregelen in de WW. Omdat de WW-uitkeringslasten echter nog harder stegen, daalde toch het relatieve aandeel van de uitvoeringskosten in het totaal.

Een "schaderatio" (in verzekeringsterminologie) van 93% is hoog gezien de complexiteit van de wetten die UWV uitvoert. Zowel de WW, de Ziektewet als de arbeidsongeschiktheidswetten vereisen immers een zorgvuldige intake om zeker te stellen dat uitkeringsgelden goed en rechtmatig worden besteed. Ter vergelijking: op de private markt van schadeverzekeringen zijn schaderatio's van rond de 70% gebruikelijk.

Tabel 1.2 Financiële ontwikkeling UWV-fondsen (mln. euro)

	2011		2012		2013		
	Vermogen	Lasten	Baten	Vermogen	Lasten	Baten	Vermogen
Aof	2.037	9.360	9.768	2.446	9.032	9.017	2.431
Whk	1.395	490	552	1.457	543	556	1.470
Afj ¹	-	2.821	2.821	-	2.972	2.972	-
Sfn	-754	4.249	4.017	-985	4.700	4.699	-986
AWf	-859	6.709	3.560	-4.008	7.374	7.374	-4.008
Ufo	-20	742	608	-153	824	824	-153
Tf ¹	-	840	840	-	848	848	-
Subtotaal	1.800	25.211	22.166	-1.245	26.293	26.291	-1.247
Fondsbijdr. ²		306	306		364	364	
Totaal	1.800	24.905	21.860	-1.245	25.929	25.927	-1.247

¹ Afj en Tf kennen geen vermogen en worden gefinancierd door de Rijksoverheid.

² De Sfn ontvangen bijdragen van Aof en AWf. Om dubbeltellingen te voorkomen in de totale lasten vindt er een correctie plaats.

Tabel 1.3 laat voor elk fonds een onderverdeling van de lasten zien naar uitkeringen, sociale lasten, overige lasten en uitvoeringskosten. De indeling is conform andere UWV-rapportages. Uitkeringslasten, sociale lasten en uitvoeringskosten volgen meestal dezelfde (relatieve) ontwikkeling omdat de uitkeringslasten de overige twee in hoge mate beïnvloedt. De overige lasten kennen een eigen ontwikkeling. Bij Aof en Afj wordt deze post vooral door de re-integratielasten bepaald, die bij deze fondsen relatief hoog zijn. Bij het AWf worden de overige lasten vooral door de bijdrage aan de Sfn bepaald.

Tabel 1.3 Lasten naar fonds per categorie (mln. euro)

	2012				2013			
	Uitkering	Sociale lasten	Overig	Uitvoering	Uitkering	Sociale lasten	Overig	Uitvoering
Aof	8.236	613	110	401	7.914	623	113	382
Whk	432	38	6	14	480	42	6	15
Afj	2.408	0	189	224	2.562	0	179	231
Sfn	3.573	293	20	362	3.958	353	21	369
AWf	5.078	423	391	817	5.661	500	442	771
Ufo	642	57	1	42	716	64	2	42
Tf	806	28	4	2	814	28	4	2
Totaal	21.176	1.452	721	1.862	22.105	1.609	767	1.811

¹ Uitkeringen inclusief vakantietoeslag en bijdrage ZVW.

Ten opzichte van de Januarinota treden de volgende belangrijke mutaties op totaalniveau op:

- De uitkeringslasten zijn - € 125 mln. lager. De neerwaartse bijstelling bij de arbeidsongeschiktheidsfondsen (Aof, Whk, Afj) is groter dan de opwaartse bijstelling bij de werkloosheidsfondsen (Sfn, AWf, Ufo).
- De uitvoeringskosten zijn € 125 mln. hoger. Dit komt vooral door enerzijds een toegekend crisisbudget van € 50 mln. en anderzijds een extra besteding van € 50 mln. uit de bestemmingsfondsen.

Gedetailleerde beschrijvingen per fonds zijn te vinden in hoofdstuk 7.

Premies 2013

Voor alle premiegefinancierde UWV-fondsen geldt het omslagstelsel. Het te hanteren premiepercentage voor een bepaald fonds dient daarin primair zo gekozen te worden, dat uit de verwachte premiebaten in een bepaald jaar de verwachte lasten in dat jaar gefinancierd kunnen worden. Dit premiepercentage wordt 'calculatiepremie' genoemd. In de calculatiepremie is rekening gehouden met de hoogte van de liquiditeitsreserve. UWV berekent calculatiepremies voor alle vijf premiegefinancierde fondsen. De premies voor het Aof, AWf en Ufo worden door de minister van SZW vastgesteld. De premies voor de Whk worden door UWV zelf vastgesteld en gepubliceerd op 31 augustus 2012 in het Besluit Gedifferentieerde Premie Whk 2013. De premies voor de sectorfondsen worden door UWV vastgesteld en vervolgens ter goedkeuring aan de minister van SZW voorgelegd.

UWV baseert de calculatiepremies voor 2013 op de ramingen waarvan de hoofdlijnen zojuist zijn besproken en die worden uitgewerkt in de hoofdstukken 2 t/m 7. Daarnaast wordt hierbij rekening gehouden met de verwachte ontwikkeling van de premiegrondslagen. Tot vorig jaar presenteerde het UWV in de Juninota ook premieadviezen voor elk fonds. Bij een premieadvies wordt de calculatiepremie als uitgangspunt genomen maar wordt ook een deel van het vermogenstekort in een fonds ingelopen of een deel van het vermogenoverschot weggewerkt. Vanwege het geïntegreerd middelenbeheer is de praktische betekenis van aparte premieadviezen per fonds echter sterk afgenomen. Daarom worden deze adviezen niet meer gegeven. Met het opnemen van uitsluitend calculatiepremies voldoet UWV aan het inhoudsvoorschrift voor de juninota, opgenomen in bijlage VI van de Regeling SUWI.

In tabel 1.4 zijn de calculatiepremiëniveaus voor 2013 weergegeven. Ook is zichtbaar gemaakt welke dekkingssaldi eind 2013 resteren als de calculatiepremie zou gelden en ter vergelijking zijn de in 2012 geldende premiepercentages opgenomen.

Tabel 1.4 Premieoverzicht 2012-2013 (premies in % en saldo's in mln. euro)			
	Premie 2012	Calculatiepremie 2013	Dekkingssaldo
Aof	5,05	4,56	2.012
Whk	0,53	0,51	7
AWf	4,55	4,14	-4.008
Sfn	2,26	2,43	-1.074
Ufo	0,78	1,18	-177
Ufo-ERD	0,72	1,09	-177

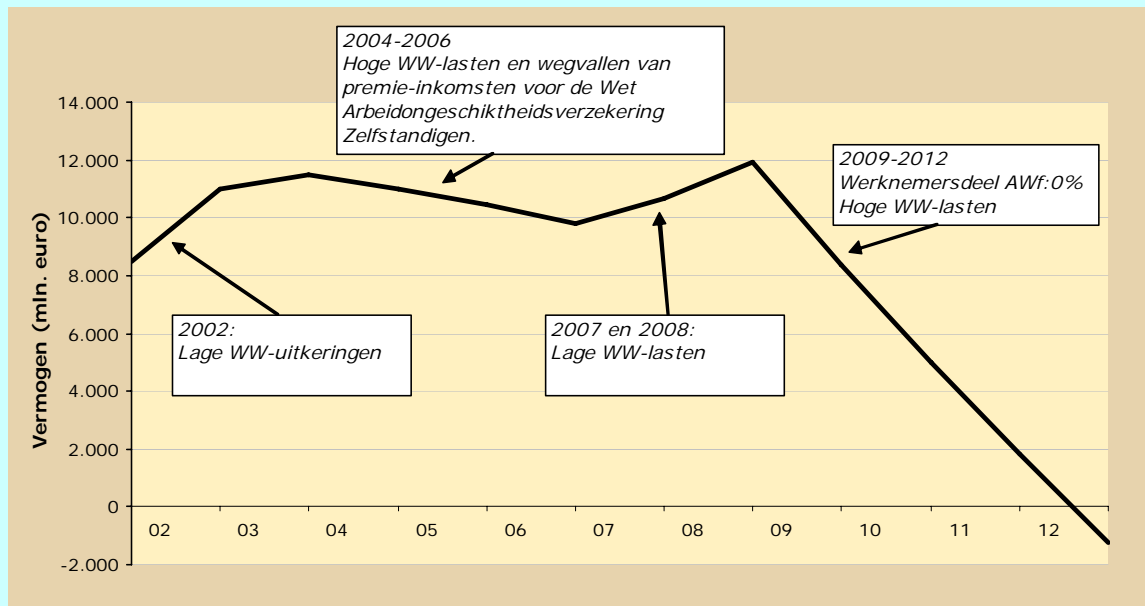
De calculatiepremie 2013 voor het AWf is niet zondermeer te vergelijken met de vastgestelde premie in 2012. In 2013 valt de franchise (premievrije voet) in het AWf weg, waardoor de premieplichtige loonsom meer dan verdubbelt. De calculatiepremie voor 2013 van 4,14% is weliswaar lager dan de vastgestelde AWf-premie voor 2012 van 4,55%, toch genereert ze meer dan tweemaal zoveel premie-inkomsten. De calculatiepremie zou daarmee een lastenverzwaring voor werkgevers betekenen, terwijl het aanzienlijke tekort van - € 4.008 mln. blijft bestaan.

Bij deze premieberekening is uitgegaan van een normale vaststelling van de lastenplafonds bij de sectorfondsen¹. Een formeel besluit hierover is echter nog niet genomen door de minister. Ook wordt geen reserve dekking werkloosheidslasten opgebouwd.

¹ In de jaren 2009, 2010 en 2011 gold als crisismaatregel een lager lastenplafond. Hierdoor leverde het AWf een omvangrijke financiële bijdrage aan de Sfn.

Sterke daling van het UWV-fondsvermogen

Het UWV-fondsvermogen is in de afgelopen jaren sterk gedaald en zal in de loop van 2012 negatief worden. In de grafiek is de ontwikkeling van het totale fondsvermogen van UWV te zien sinds de oprichting in 2002. Vooral ontwikkelingen in de conjunctuur zijn leidend geweest in de eerste jaren. Tot en met 2008 zijn de schommelingen relatief klein en is er een licht stijgende trend in het vermogen zichtbaar. In 2004 werd de toegang tot de Wet Arbeidsongeschiktheidverzekering Zelfstandigen (WAZ) stopgezet. Tegenover lasten van lopende WAZ-uitkeringen stonden vanaf 2004 geen premie-inkomsten meer.

Voorafgaand aan de daling in 2009 steeg het vermogen in 2007 en 2008 nog door lage WW-uitkeringslasten bij relatief hoge WW-premies. Vanaf 2009 daalt het vermogen echter fors en gestaag door het op nul stellen van het werknemersdeel van de AWF-premie. Hierdoor valt jaarlijks ongeveer 2,5 mld. aan premie-inkomsten weg. Samen met de gestegen uitkeringslasten als gevolg van de laagconjunctuur is het UWV-fondsvermogen in de periode 2009-2011 jaarlijks met meer dan € 3 mld. gedaald van bijna € 12 mld. eind 2008 naar € 1,8 mld. eind 2011. In 2012 daalt het vermogen naar verwachting verder naar - € 1,2 mld.

Leeswijzer

Ten opzichte van vorige financiële nota's is de indeling van deze nota flink gewijzigd. Leidend zijn de wetten en niet langer de fondsen. De wetten zijn thematisch geordend in hoofdstukken. In de hoofdstukken worden de volumecijfers en de uitkeringslasten beschreven op wettiveau. De uitkeringslasten zijn, voor zover mogelijk, onderbouwd met een prijscomponent, de gemiddelde jaaruitkering, en een volumecomponent, de (herleide) uitkeringsjaren. Voor wetten die uit verschillende fondsen gefinancierd worden, zijn deze componenten ook per fonds weergegeven.

Hoofdstuk 2 behandelt de arbeidsongeschiktheidswetten. Deze bestaan uit de WIA, Wajong, WAO en WAZ. In hoofdstuk 3 komen de werkloosheidswetten WW en IOW aan de orde. De regelingen rond ziekte en zorg zijn gevat in de wetten ZW en WAZO en staan beschreven in hoofdstuk 4. De re-integratielasten die door de verschillende fondsen gefinancierd worden staan beschreven in hoofdstuk 5. De toeslagen uit de TW en tegemoetkomingen in het kader van de WTCG staan in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 bevat volume en financiële gegevens per fonds.

De nota bevat tevens een aantal bijlagen. Bijlage 1 geeft een overzicht van wijzigingen in de wet- en regelgeving voor zover van invloed op de prognoses. Bijlage 2 bevat een overzicht van de gebruikte rekenpremies en premies Sfn. Bijlage 3 behandelt de balansen per fonds. Bijlage 4 toont uitkeringsbedragen en –aantallen zowel per wet uitgesplitst naar fonds als per fonds uitgesplitst naar wet. In bijlage 5 staan de financiële overzichten van de sectorfondsen. Tenslotte staat in bijlage 6 een beschrijving van het fondsbeheer bij UWV door de jaren heen.

In de gepresenteerde tabellen worden aantallen en bedragen afgerond. Door deze afronding kunnen de totalen licht afwijken van de som van de afzonderlijke aantallen of bedragen.

De gemiddelde jaaruitkering is voor de meeste wetten de prijscomponent. Tweemaal per jaar worden de uitkeringen geïndexeerd: op 1 januari en 1 juli van elk jaar. In de gepresenteerde jaaruitkeringen zijn deze indexeringen verwerkt. Om een vergelijking te maken op basis van constante prijzen moet deze indexatie ongedaan gemaakt worden. De cumulatieve indexatie is 1,49% in 2012 en 1,47% in 2013.

WIA

De wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) voorziet werknemers en ambtenaren van een uitkering als ze arbeidsongeschikt raken. De wet is in werking getreden per 29 december 2005. Werknemers ziek geworden vanaf 1 januari 2004 kunnen (na een wachttijd van 104 weken) een beroep doen op de WIA.

In de WIA wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds volledig en duurzaam arbeidsongeschikten en anderzijds gedeeltelijk arbeidsongeschikten en volledig niet-duurzaam arbeidsongeschikten.

De regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) verstrekt uitkeringen aan volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. De uitkeringshoogte bedraagt 75% van het (gemaximeerde) laatstverdiende loon. De IVA-uitkeringen worden betaald uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof).

De regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA) verstrekt uitkeringen aan gedeeltelijk arbeidsongeschikten en aan volledig niet-duurzaam arbeidsongeschikten. De uitkeringsduur is verdeeld in twee uitkeringsfasen. In de eerste fase is de uitkeringshoogte gelijk aan 70% van het (gemaximeerde) laatstverdiende loon (de eerste 2 maanden 75%). De duur van deze eerste fase is afhankelijk van het arbeidsverleden van de arbeidsongeschikte. In de tweede fase is de uitkeringshoogte afhankelijk van de mate waarin de arbeidsongeschikte zijn vastgestelde verdien capaciteit benut.

Voor de eerste tien jaar WGA kan een werkgever eigenrisicodragers worden.

Wajong

De Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) verstrekt in geval van arbeidsongeschiktheid uitkeringen aan degenen die vóór hun 17e levensjaar of als student arbeidsongeschikt zijn geworden. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en de grondslag is ten hoogste het wettelijk minimumloon.

Vanaf 1 januari 2010 staat bij de Wajong het recht op arbeidsondersteuning centraal, en niet meer het recht op een uitkering. Als onderdeel van de arbeidsondersteuning kunnen jonggehandicapten inkomensondersteuning aanvragen. Hierbij worden drie groepen onderscheiden:

- Jongeren zonder perspectief op een gewone baan, om medische of arbeidskundige redenen: Deze groep heeft recht op een Wajong-uitkering, conform de oude regeling (75% van het minimumloon)
- Jongeren met perspectief op een gewone baan: Deze groep komt in de "Werkregeling jonggehandicapten". In de eerste fase (tussen 18 en 27 jaar) wordt een aanvulling op het inkomen uit werk verstrekt. In de tweede fase, vanaf uiterlijk het 27e jaar, is de aanvulling afhankelijk van de benutting van de resterende arbeidscapaciteit.
- Jongeren die studeren: Naast studiefinanciering heeft deze groep recht op inkomensondersteuning ter hoogte van 25% van het minimumloon.

De nieuwe Wajong wordt uitsluitend toegepast voor nieuwe gevallen. Aanvragen van vóór 1 januari 2010 en de dan al lopende uitkeringen vallen onder de oude regeling. De Wajong wordt gefinancierd uit het Arbeidsondersteuningsfonds jonggehandicapten (Afj). De uitgaven van het Afj worden gedekt door een rijksbijdrage.

WAO

De Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) voorziet werknemers en ambtenaren in geval van arbeidsongeschiktheid van een uitkering. Alleen personen die vóór 1 januari 2004 ziek zijn geworden, kunnen nog een beroep doen op de WAO. WAO-uitkeringen worden gefinancierd uit het Aof.

WAZ

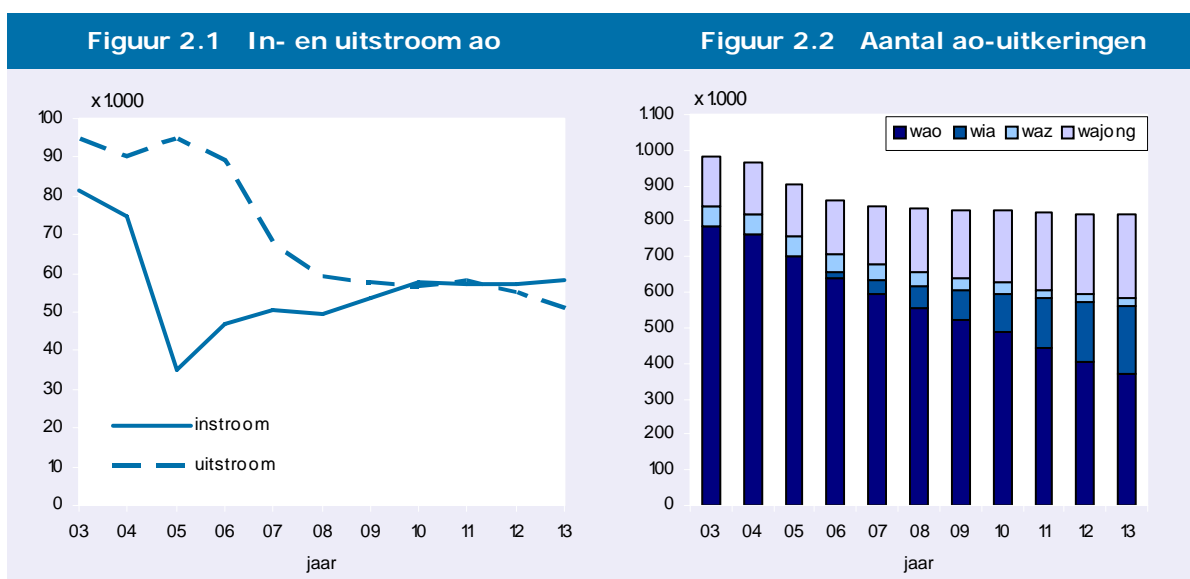
De Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) is een verzekering tegen de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeur-grotaandeelhouders en meewerkende echtgenoten. Alleen personen die op of vóór 1 augustus 2004 ziek zijn geworden, kunnen nog een beroep doen op de WAZ. WAZ-uitkeringen worden gefinancierd uit het Aof.

2. Arbeidsongeschiktheid

In dit hoofdstuk worden de volume- en financiële ontwikkelingen van de arbeidsongeschiktheidswetten WIA, Wajong, WAO en WAZ weergegeven.

Figuur 2.2 toont een meerjarig overzicht van de volumeontwikkeling van de WAO, WIA, WAZ en Wajong. In deze grafiek is te zien dat het aantal arbeidsongeschikten, dat in 2002 een recordniveau van bijna 1 miljoen bereikte, sindsdien is gedaald. Sinds 2004 is er, anders dan op basis van oude rechten, geen nieuwe instroom meer in de WAO. De afname van de WAO is sindsdien dan ook duidelijk waarneembaar. De toename van de WIA is kleiner dan de afname van de WAO, waardoor het totaal aantal mensen in WAO en WIA samen daalt. De jaarlijkse instroom in de WIA ligt momenteel rond de 40.000 terwijl in de WAO rond de eeuwwisseling een niveau van rond de 100.000 nog gebruikelijk was.

De daling van het aantal arbeidsongeschikten is de laatste jaren langzaam tot stilstand gekomen. De arbeidsongeschiktheidswetten gezamenlijk vertonen momenteel een stabiel verloop. De groei van de Wajong is namelijk ongeveer even groot als de afname van de WAO/WIA. De jaarlijkse instroom in de Wajong is gestegen van 7.000 rond de eeuwwisseling tot boven de 17.000 in 2009. Sinds 2010 is die groei gestopt en is de instroom in de Wajong wat afgenomen onder invloed van de in 2010 ingegane nieuwe wet.

De wetten WAO, Wajong en WAZ worden beïnvloed door een wijziging in de financiering van WSW-uitkeringen. Met ingang van 2012 is de anticumulatie WSW afgeschaft. Dit betekent dat de verdiensten in WSW-verband niet meer worden geboekt als uitkeringlasten voor UWV. Dit resulteert in een daling van het aantal uitkeringsjaren en uitkeringslasten. De anticumulatie heeft alleen effect op de uitkeringsjaren en -bedragen van de Wajong, WAO en WAZ. Voor de uitkeringsgerechtigden verandert er financieel niets. Ook het aantal uitkeringsgerechtigden wijzigt niet.

2.1. WIA

Eind 2011 kregen ruim 138.000 personen een WIA uitkering. Tabel 2.1 laat een toename van dat aantal zien tot ruim 194.000 eind 2013. De stijging van het aantal WIA-uitkeringen is een logisch gevolg van het feit dat de WIA nog in opbouw is. Daarnaast is de instroom in de WIA sinds 2009 gestegen. Die stijging was groter dan op grond van natuurlijke factoren (groei van het aantal verzekerden en stijging van de gemiddelde leeftijd van die verzekerden) verwacht mocht worden. Vermoedelijke oorzaken voor deze extra toename waren onder meer effecten van de economische crisis en een groter dan verwacht aantal hernieuwde aanvragen van mensen die eerder voor de WIA waren afgewezen (35-minners). De stijging van de WIA-instroom lijkt in 2012 en 2013 echter af te vlakken.

De gemiddelde jaaruitkeringen IVA en WGA nemen toe, voornamelijk als gevolg van indexatie. De gemiddelde IVA-uitkering ligt aanmerkelijk boven het niveau van de gemiddelde WGA-uitkering. Dat komt omdat IVA-uitkeringsgerechtigden gemiddeld ouder zijn dan WGA-uitkeringsgerechtigden en omdat het aandeel mannen en het aandeel uitkeringsgerechtigden met een vast dienstverband in de IVA hoger liggen dan in de WGA.

Tabel 2.1 Volume, uitkeringsjaren (x 1.000) en jaaruitkering WIA^{1,2}				
	2011	2012	2013	
Instroom WIA	37,9	39,0	40,7	
w.v. IVA		7,8	8,0	8,3
WGA		30,1	31,0	32,4
Uitwisseling binnen WIA	3,1	3,8	4,4	
w.v. Van WGA naar IVA		3,1	3,8	4,4
Van IVA naar WGA		0,0	0,0	0,0
Uitstroom WIA	9,8	10,8	13,0	
w.v. IVA		3,1	3,8	4,7
WGA		6,7	7,0	8,3
Bestand WIA	138,4	166,6	194,3	
w.v. IVA		36,0	44,0	52,0
WGA		102,4	122,6	142,3
Uitkeringsjaren IVA	31,2	38,9	46,7	
Niet-herleide uitkeringsjaren WGA	82,4	97,5	112,9	
Herleidingsfactor WGA (%)	83,9	84,4	84,6	
Herleide uitkeringsjaren WGA	69,2	82,3	95,5	
Gemiddelde jaaruitkering IVA (euro/jaar)	19.791	20.163	20.522	
Gemiddelde jaaruitkering WGA (euro/jaar)	16.631	17.030	17.354	

¹ Instroom, uitstroom, uitwisseling en bestand inclusief eigen risicodragers.

² Uitkeringsjaren, herleidingsfactor en jaaruitkering exclusief eigen risicodragers en nuluitkeringen.

Het aantal herleide uitkeringsjaren WIA, exclusief eigen risicodragers en nuluitkeringen (uitkeringen die niet tot uitbetaling leiden) neemt in de periode 2011-2013 toe in lijn met de groei van het WIA-bestand. De gemiddelde jaaruitkering over alle (WIA-)fondsen stijgt. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de indexatie. Bij de afzonderlijke fondsen kan de relatieve stijging groter of kleiner zijn. Ook andere invloeden spelen namelijk een rol bij ontwikkeling van het gemiddelde jaarloon. Zo is bij fondsen die relatief veel nieuwe uitkeringen financieren de invloed van de loonontwikkeling in de markt sterker.

Tabel 2.2 Uitkeringsjaren en jaaruitkering WIA naar fonds ¹

	2011	2012	2013
Herleide uitkeringsjaren (x 1.000)	100,4	121,2	142,3
w.v. Aof	58,9	72,4	85,9
Whk	21,8	23,1	25,2
Sfn	19,0	24,7	30,0
Ufo	0,7	1,0	1,3
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	17.614	18.037	18.395
w.v. Aof	17.964	18.410	18.819
Whk	17.229	17.498	17.771
Sfn	16.859	17.317	17.565
Ufo	20.527	21.213	21.596

¹ Exclusief eigen risicodragers.

In tabel 2.2 zijn de herleide uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering weergegeven per fonds. De fondsen financieren verschillende onderdelen van de WIA.

- De Whk financiert
 - uitkeringen korter dan 10 jaar (niet vangnetgroepen) gestart in 2007 of later;
 - uitkeringen aan vrijwillige verzekerden WIA.
- Het Aof financiert
 - alle uitkeringen vanaf een duur van 10 jaar gestart in 2007 of later;
 - alle uitkeringen vanaf een duur van 4 jaar gestart in 2006;
 - loonaanvullingen voor het deel boven de vervolguitkering, behalve bij flex-werkers;
 - uitkeringen aan vangnetgroepen (niet flex-werkers);
 - alle IVA-uitkeringen.
- De Sfn financieren uitkeringen korter dan 10 jaar aan flex-werkers (niet-overheid) gestart in 2007 of later;
- Het Ufo financiert uitkeringen korter dan 10 jaar aan flex-werkers (overheid) gestart in 2007 of later.

De uitkeringslasten WIA, zoals gepresenteerd in tabel 2.3, nemen toe van bijna € 1,8 miljard in 2011 naar ruim € 2,6 miljard in 2013 als gevolg van de toename in zowel het volume als de gemiddelde jaaruitkering.

Tabel 2.3 Uitkeringen WIA (mln. euro)

	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	1.769	2.186	2.617
Mutatie verplichtingen	19	13	17
Uitkeringen op transactiebasis	1.787	2.199	2.634

De uitkeringen WGA worden voor het grootste deel gefinancierd uit UWV-fondsen. Voor de eerste tien jaar kunnen werkgevers echter ook eigenrisicodragers worden. WGA-uitkeringen voor hun werknemers komen dan voor rekening van de werkgevers, die dit risico kunnen afdekken middels een arbeidsongeschiktheidsverzekering bij een commerciële verzekeraar. In tabel 2.4 staan de uitkeringsjaren, de gemiddelde jaaruitkeringen en de uitkeringslasten van de eigenrisicodragers. De geschatte lasten nemen toe in 2012 en 2013. Dit komt door zowel een stijgend volume als een stijgende gemiddelde jaaruitkering.

Het aantal herleide uitkeringsjaren van eigenrisicodragers neemt relatief sneller toe dan voor de WGA als geheel. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het aandeel eigenrisicodragers in de WGA.

Tabel 2.4 Uitkeringsjaren, jaaruitkering en uitkeringen eigenrisicodragers WGA¹

	2011	2012	2013
Herleide uitkeringsjaren (x 1.000)	10,3	14,1	17,5
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	16.966	17.418	17.832
Uitkeringen (mln. euro)	175	245	311

¹ Uitkeringen zijn berekend o.b.v. vaststellingsgegevens i.p.v. betalingsgegevens. De vermelde uitkeringsjaren en bedragen betreffen om die reden voor alle jaren schattingen.

De gemiddelde jaaruitkering neemt toe in een hoger tempo dan de indexatie. Dit komt door de invloed van relatief veel nieuwe uitkeringen, waarvoor de loonontwikkeling van grotere invloed is dan de indexatie. De loonontwikkeling overstijgt naar verwachting die van de uitkeringen.

2.2. Wajong

De ramingen voor de Wajong zijn tot stand gekomen onder de aanname dat de Wet Werken naar Vermogen niet wordt ingevoerd per 1 januari 2013 (zie Voorwoord).

Eind 2011 zijn er 216.200 Wajong-uitkeringsgerechtigden. Hiervan werken 24.000 personen in WSW-verband. De instroom in 2012 en 2013 wordt geraamd op 16.300 en verandert niet ten opzichte van 2011. Ten opzichte van 2012 stijgt het bestand in 2013 iets minder hard als gevolg van de toename van het aantal beëindigingen.

Het aantal herleide uitkeringsjaren wordt afgeleid uit het gemiddelde bestand in een jaar. Dit aantal daalt in 2012 ten opzichte van 2011 met 13.600 en neemt in 2013 toe met 8.400. De daling in 2012 is het resultaat van de afschaffing van de anticumulatie WSW. In 2013 neemt het aantal uitkeringsjaren weer toe door de groei van het bestand.

De herleidingsfactor geeft het gemiddelde uitkeringspercentage weer van alle uitkeringsgerechtigden. Bij de Wajong is deze herleidingsfactor hoog maar daalt in 2011 en 2012. Dit komt door de nieuwe Wajong waarin het recht op arbeidsondersteuning centraal staat en niet langer de mate van arbeidsongeschiktheid. De studieregeling bijvoorbeeld geeft slechts recht op 25% van het minimumloon. Het verdwijnen van de anticumulatie WSW heeft een verdere daling van de herleidingsfactor in 2012 tot gevolg. Personen werkzaam in WSW-verband hebben veelal een volledige arbeidsongeschiktheidsuitkering.

De gemiddelde jaaruitkering in 2012 daalt ten opzichte van 2011 als gevolg van de afschaffing anticumulatie WSW. In 2013 stijgt de gemiddelde jaaruitkering met de indexering.

Tabel 2.5 Volume, uitkeringsjaren en jaaruitkering Wajong

	2011	2012	2013
Instroom	16,3	16,3	16,3
Uitstroom	5,2	5,3	6,4
Bestand	216,2	227,2	237,1
Niet-herleide uitkeringsjaren (x 1000)	200,2	187,2	196,1
Herleidingsfactor (%)	96,3	95,7	95,6
Herleide uitkeringsjaren (x 1000)	192,7	179,1	187,5
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	12.833	12.619	12.820

Doordat de verdiensten in WSW-verband niet meer worden geboekt als uitkeringlasten voor UWV dalen in 2012 de uitkeringslasten van de Wajong. In 2013 stijgen de uitkeringslasten op kasbasis met € 144 mln. Dit is het resultaat van de toename van zowel het aantal uitkeringsjaren als de gemiddelde jaaruitkering.

De mutatie verplichtingen in 2011 wijkt af van 2012 en 2013. Dit heeft te maken met de correctie in 2011 van dubbel gereserveerd vakantiegeld voor WSW'ers in 2010. Dit betreft een incidentele negatieve mutatie.

Tabel 2.6 Uitkeringen Wajong (mln. euro)			
	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	2.473	2.260	2.404
Mutatie verplichtingen	-17	6	3
Uitkeringen op transactiebasis	2.457	2.267	2.407

2.3. WAO

Het aantal WAO-uitkeringen daalt snel, van bijna 444.000 eind 2011 tot bijna 368.000 eind 2013. De instroom neemt af tot 1.300 in 2013. Dit komt doordat er bij de WAO alleen nog instroom mogelijk is op basis van oud recht.

De uitstroom is in 2011 en in mindere mate in 2012 en 2013 extra hoog vanwege de pensionering van uitkeringsgerechtigden die deel uitmaakten van de naoorlogse geboortegolf, de zogenaamde babyboomers. De dalende lijn in het volume zal zich de komende jaren voortzetten, omdat ongeveer driekwart van de mensen in het WAO bestand ouder dan 50 jaar is (zie intermezzo "Sterke daling WAO-volume in komende jaren").

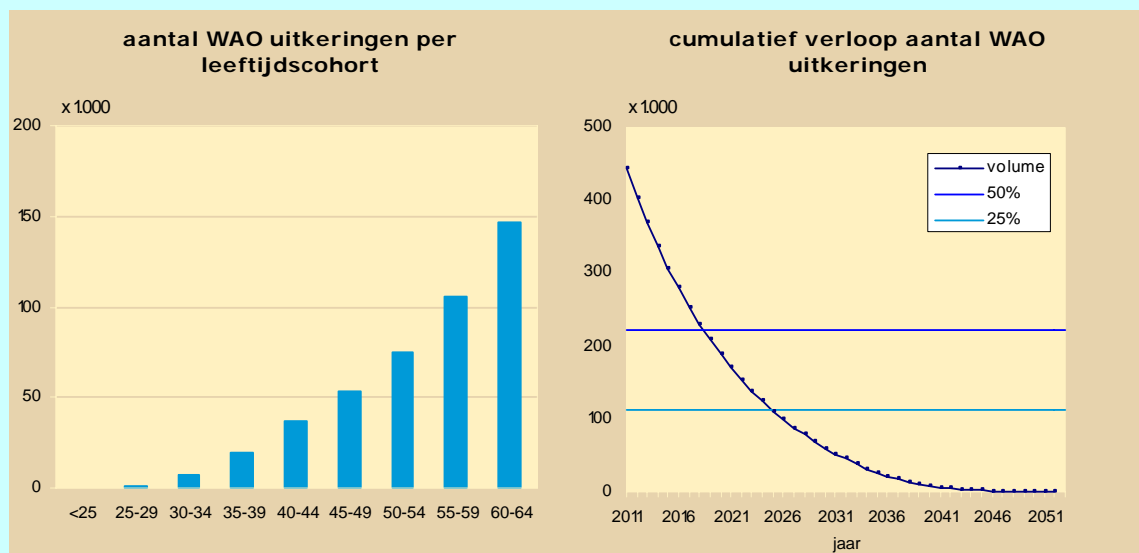
Met het dalen van het aantal uitkeringen WAO en afschaffing anticumulatie WSW neemt ook het aantal niet-herleide en herleide uitkeringsjaren af. De herleidingsfactor blijft over de gehele periode ongeveer hetzelfde. Dit is het resultaat van twee tegengestelde ontwikkelingen. Enerzijds stijgt de gemiddelde mate van arbeidsongeschiktheid omdat het aantal verslechtingen in de gezondheidssituatie in de WAO het aantal verbeteringen overtreft. Anderzijds zijn de arbeidsongeschikten die uitstromen door pensionering vaker volledig arbeidsongeschikt.

In de gemiddelde jaaruitkering wordt rekening gehouden met indexatie, afschaffing van de anticumulatie WSW en samenstellingseffecten (bijvoorbeeld uitstroom van babyboomers). In 2012 daalt de gemiddelde jaaruitkering van de WAO door de uitstroom van "dure" uitkeringen bij ouderen en wordt de anticumulatie WSW niet langer in de uitkeringslasten opgenomen. De gemiddelde jaaruitkering 2013 neem licht toe, omdat tegenover de daling van de reële gemiddelde uitkering een iets hogere indexatie staat.

Tabel 2.7 Volume, uitkeringsjaren (x 1.000) en jaaruitkering WAO			
	2011	2012	2013
Instroom	3,1	1,8	1,3
Uitstroom	45,5	41,9	37,2
Bestand	443,9	403,8	367,9
Niet-herleide uitkeringsjaren	457,9	416,1	378,8
Herleidingsfactor (%)	82,0	82,0	82,1
Herleide uitkeringsjaren	375,4	341,3	311,0
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	18.075	17.915	17.923

Sterke daling WAO-volume in komende jaren

Onderstaande grafieken geven het verloop van WAO-uitkeringen weer en het aantal WAO uitkeringen per leeftijdscohort.

Het WAO bestand is aflopend, want instroom in de WAO is sinds 2006 alleen mogelijk op basis van oud recht. Sinds 2006 komen nieuwe arbeidsongeschikten in de WIA.

De grafiek "aantal uitkeringen naar leeftijdscategorie" laat zien dat bijna driekwart van de mensen die nu nog in de WAO zitten ouder is dan 50. Voor veel WAO'ers zal gelden dat zij een WAO-uitkering ontvangen tot aan hun AOW. Als er rekening gehouden wordt met uitstroom door pensionering, herstel en sterfte dan zal het aantal WAO'ers in 2018 gehalveerd zijn en in 2025 is het aantal WAO uitkeringen gereduceerd tot een kwart van het bestandsniveau in 2012. Momenteel is de jongste WAO'er 24 jaar oud en het kan tot 2055 (verhoging AOW-leeftijd van 65 naar 67 jaar) duren voordat de WAO volledig is leeggestroomd.

Ten opzichte van 2011 nemen de uitkeringslasten in 2012 en 2013 sterk af. Dit is het gevolg van de afname in het volume en de afschaffing van de anticumulatieregeling voor de WSW.

Tabel 2.8 Uitkeringen WAO (mln. euro)

	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	6.785	6.115	5.574
Mutatie verplichtingen	-36	-36	-25
Uitkeringen op transactiebasis	6.750	6.079	5.549

2.4. WAZ

Eind 2011 hebben 26.000 personen een WAZ uitkering. Het aantal uitkeringen WAZ neemt de komende jaren verder af. Zelfstandigen die na 1 augustus 2004 ziek zijn geworden, hebben geen recht meer op een WAZ-uitkering. Alleen degenen die opnieuw ziek worden na het beëindigen van hun uitkering hebben opnieuw recht op een uitkering WAZ. De uitstroom blijft substantieel vanwege de gemiddeld hoge leeftijd van het bestand en is sinds 2011 en extra hoog vanwege de pensionering van de babyboomers. De herleidingsfactor van de WAZ is in de gehele periode ongeveer gelijk.

In de gemiddelde jaaruitkering 2012 en 2013 is rekening gehouden met indexatie, de afschaffing van de anticumulatie WSW en uitstroom van relatief hoge uitkeringen van de babyboomers. Dit resulteert in een lichte toename van de gemiddelde jaaruitkering.

Tabel 2.9 Volume, uitkeringsjaren (x 1.000) en jaaruitkering WAZ			
	2011	2012	2013
Instream	0,2	0,1	0,1
Uitstroom	4,6	3,9	3,2
Bestand	26,0	22,2	19,1
Niet-herleide uitkeringsjaren	26,1	22,4	19,2
Herleidingsfactor (%)	82,4	82,3	82,3
Herleide uitkeringsjaren	21,5	18,4	15,8
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	12.857	12.937	13.107

De uitkeringslasten dalen in lijn met de afname van het bestand.

Tabel 2.10 Uitkeringen WAZ (x 1.000 euro)			
	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	277	238	207
Mutatie verplichtingen	-3	-3	-3
Uitkeringen op transactiebasis	274	235	204

WW

De Werkloosheidswet (WW) heeft tot doel werknemers en ambtenaren te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. Daarnaast geeft de wet aan werknemers van wie de werkgever onmachtig is het verschuldigde loon te betalen, recht op vergoeding van achterstallig loon. De WW bevat ook regels met betrekking tot re-integratie. De hoogte van de WW-uitkering bedraagt 70% van het laatstverdiende loon (75% in de eerste twee maanden) naar rato van de mate van werkloosheid in uren. De duur van de WW-uitkering hangt af van het arbeidsverleden en bedraagt maximaal 3 jaar en 2 maanden.

De financiering van WW vindt plaats via sectorfondsen, het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Ufo. Dit gebeurt door middel van premieheffing over het loon. Een verschil in financiering is het eigenrisicodragerschap voor de WW van de overheid. De WW-uitkeringen voor de overheid worden verstrekt door UWV en vervolgens rechtstreeks verhaald bij de overheidswerkgevers. De WW-uitkeringen voor het bedrijfsleven zijn in het eerste halfjaar voor rekening van de Sfn en vervolgens voor het AWf.

De sectorpremie komt geheel voor rekening van de tot die sector behorende werkgevers. De AWf-premie bestaat uit zowel een werknemers- als een werkgeversdeel. De verdeling daartussen wordt door de minister bepaald. De laatste jaren is het werknemersdeel nihil. De Ufo-premie wordt betaald door de werkgevers in de overheidssector.

IOW

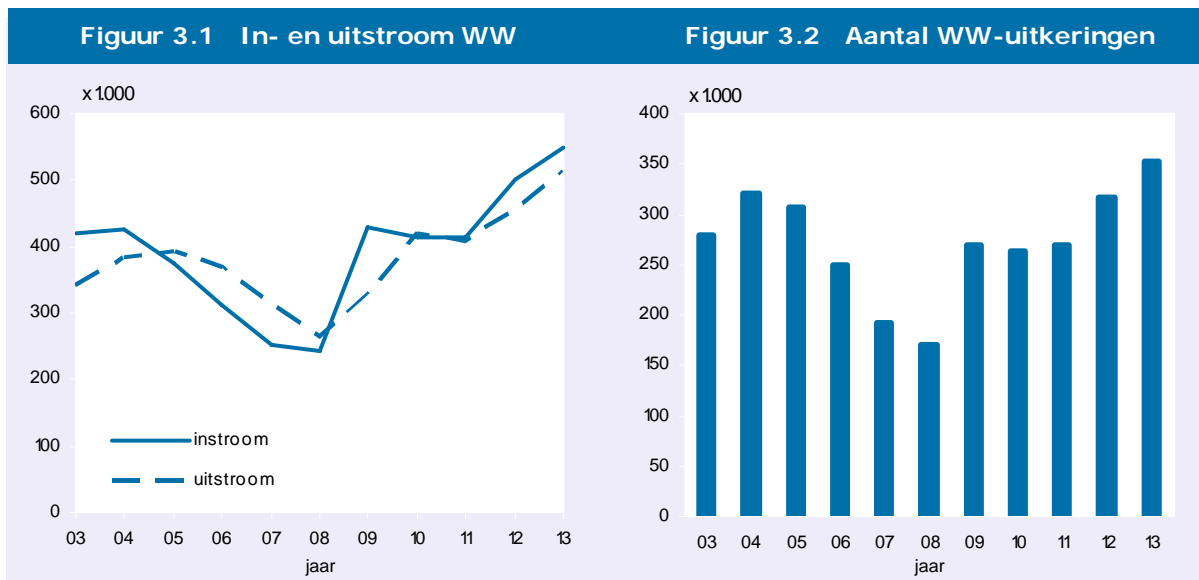
De Wet Inkomensvoorziening Oudere Werklozen (IOW) regelt dat oudere werklozen na afloop van een WW-uitkering niet hoeven terug te vallen op een bijstandsuitkering. Personen die bij aanvang van de werkloosheid 60 jaar of ouder zijn komen voor de regeling in aanmerking. De IOW-uitkering bedraagt maximaal 70% van het wettelijk minimumloon.

De IOW wordt gefinancierd uit het Toeslagenfonds (Tf), dat beheerd wordt door UWV. De uitgaven van het Tf worden gedekt door een rijksbijdrage.

3. Werkloosheid

In dit hoofdstuk worden de volume- en financiële ontwikkelingen van de uitkeringen WW en IOW weergegeven. De eerste 6 maanden WW-uitkering worden gefinancierd uit de sectorfondsen (Sfn), daarna neemt het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) de financiering over. Overheidswerkgevers zijn eigen risicodragers voor de WW, maar de uitvoering is neergelegd bij UWV en komt ten laste van het Uitvoeringsfonds voor de Overheid (Ufo). De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 7.

In figuren 3.1 en 3.2 staan de volume-ontwikkelingen in de ontslag-WW vanaf 2003. De verwachting is dat in 2013 voor het derde achtereenvolgende jaar de instroom groter is dan de uitstroom. Daarmee wordt in 2013 het hoogste aantal WW-uitkeringen bereikt sinds de vorming van UWV in 2002.

3.1. WW

Bij de raming van het volume is uitgegaan van de bestandsopbouw en de macro-economische ontwikkelingen volgens het Centraal Economisch Plan (CEP) 2012.

UWV is bij de volumeraming WW conform het CEP uitgegaan van een afname van het Bruto Binnenlands Product met 0,75% in 2012 en een toename van 1,25% in 2013. Gevolgen van recente politieke ontwikkelingen, zoals de totstandkoming van het Lenteakkoord, zijn in deze CPB-ramingen niet meegenomen.

Verder is uitgegaan van de volgende veronderstellingen:

- Een toename van het aantal faillissementen in 2012 met 10% gevolgd door een toename met 5% in 2013;
- Een verdere toename van het aantal lopende WW-uitkeringen bij de overheid in 2012 met 15 % als gevolg van de voorgenomen bezuinigingstaakstelling bij het inzetten op een kleinere overheid. Voor 2013 wordt een stijging voorzien van 10%;
- Een oplopende deeltijdfactor² ontslagwerkloosheid WW in 2012 gevolgd door een geringe daling in 2013. In crisistijd worden meer voltijd werknemers ontslagen.

In tabel 3.1 zijn de volumegegevens van de ontslag-WW weergegeven.

Tabel 3.1 Volume en uitkeringsjaren WW (x 1.000)			
	2011	2012	2013
Instroom	414,0	502,0	548,0
Uitstroom	407,9	456,0	512,0
Bestand	269,9	316,0	352,0
Deeltijdfactor	86,8%	89,0%	88,0%
Uitkeringsjaren	225,4	263,0	297,0

De raming gaat uit van een forse stijging van de instroom met 21% in 2012 en 9% in 2013 (zie intermezzo "Aantal WW-uitkeringen klimt eind 2012 tot boven 300.000"). Voor 2012 is daarnaast gerekend met een verlaging van de uitstroomkans met 7% ten opzichte van 2011. De uitstroomkansen zullen naar verwachting in 2013 niet verbeteren. De verwachte grote stijging in 2012 en 2013 van de instroom en de lage uitstroomkansen houden verband met een teruggang over de gehele breedte van economische bedrijvigheid inclusief de publieke sector. Als gevolg van deze ontwikkelingen komt het lopende bestand eind 2012 17% hoger uit. Ultimo 2013 zal het lopende bestand naar verwachting met 11% zijn gestegen.

Als gevolg van het stijgende WW-volume neemt in 2012 het aantal uitkeringsjaren toe met bijna 17%. Voor 2013 wordt een toename van 13% verwacht.

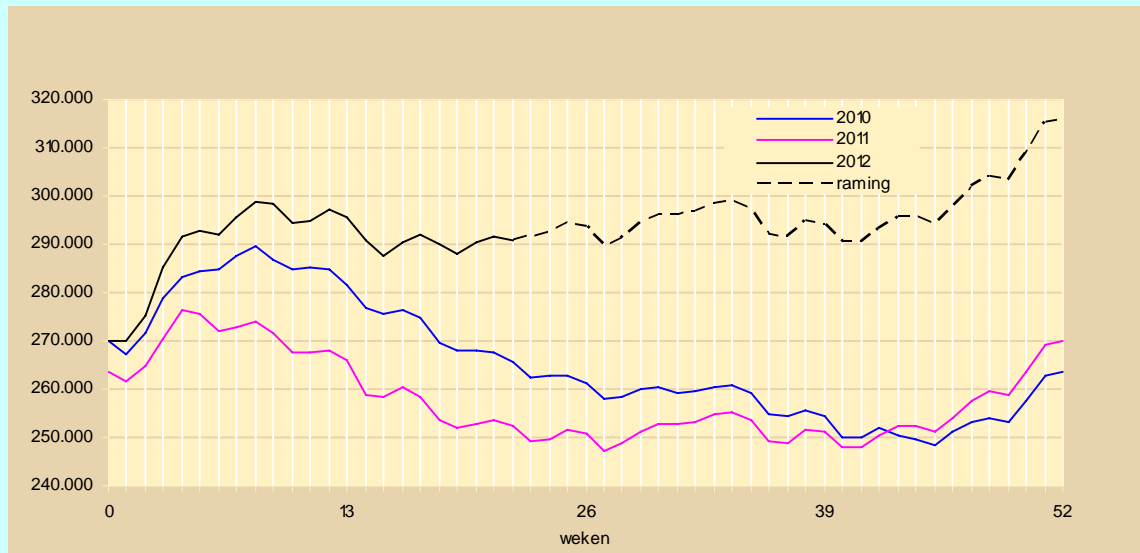
In tabel 3.2 staan de uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering naar fonds.

Tabel 3.2 Uitkeringsjaren en jaaruitkering WW naar fonds				
	2011	2012	2013	
Uitkeringsjaren (x 1.000)	225,4	263,0	297,0	
w.v. AWF	115,9	129,5	150,1	
Sfn	98,6	120,5	131,5	
Ufo	10,9	13,0	15,4	
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	19.074	19.266	19.595	
w.v. AWF	19.379	19.599	19.889	
Sfn	18.523	18.692	19.020	
Ufo	20.701	21.261	21.644	

² De deeltijdfactor is een correctie van het gemiddelde bestand werklozen naar uitkeringsdagen in fulltime eenheden.

Aantal WW-uitkeringen stijgt eind 2012 tot boven 300.000

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het aantal uitkeringen ontslagwerkloosheid per week voor de jaren 2010-2012 gepresenteerd, waarbij 2012 deels geraamd is.

Uit de grafiek valt in de eerste plaats de conjuncturele ontwikkeling af te lezen. In de eerste helft van 2011 ligt het bestand duidelijk onder het niveau van 2010. Daarna kruipt het bestand naar het niveau van 2010 toe. Tegen het eind van 2011 komt het bestand boven 2010 uit. In de eerste weken van 2012 ligt het bestand continue boven het niveau van zowel 2010 als 2011. Op basis van de verwachting van het CEP 2012 loopt de opgaande lijn (recessie) door die eind 2011 is ingezet.

In de tweede plaats valt iets te zeggen over het seizoenpatroon. Een oplopend bestand in de winter gevolgd door een sterke daling in het voorjaar met stabilisatie in de (na)zomer. In het (late) najaar loopt het bestand weer gestaag op. In 2012 lijkt de gebruikelijke sterke daling in het voorjaar te zijn uitgebleven.

In 2012 nemen de Sfn de grootste stijging van het aantal uitkeringsjaren voor hun rekening: bijna 22.000 uitkeringsjaren (+ 22%). Dit is logisch gegeven het feit dat de Sfn de eerste periode van de WW financieren. Daarna neemt het AWf de financiering van de uitkeringen over. In 2013 is daarom sprake van de omgekeerde situatie. Het aantal uitkeringsjaren bij het AWf stijgt in deze fase juist sterker dan bij de Sfn. Dit komt door de vertraagde doorwerking van de aanhoudende laagconjunctuur. Bij het Ufo is sprake van een relatief forse toename van het aantal uitkeringsjaren als gevolg van een krimpende overheid.

De hoogte van de jaaruitkering is gekoppeld aan de gemiddelde contractloonstijging en de halfjaarlijkse indexering van de uitkeringen. De gemiddelde jaaruitkering WW neemt in 2012 met 1% toe. Voor 2013 wordt een toename met 2% verwacht.

De gemiddelde jaaruitkering verschilt per fonds. Dit komt door verschillen in de samenstelling van de populatie per fonds. Bij de Sfn worden relatief meer uitkeringen aan jongeren en parttimers met lage lonen verstrekt dan aan het AWf. Het Ufo verstrekt uitkeringen aan overheidswerknemers met gemiddeld hogere lonen.

In tabel 3.3 worden de uitkeringen WW gepresenteerd.

Tabel 3.3 Uitkeringen WW (mln. euro)					
	2011		2012		2013
Uitkeringen op kasbasis	4.635		5.496		6.270
Ontslagwerkloosheid		4.300		5.067	5.820
Faillissementsuitkeringen		304		401	421
Overig		32		28	29
Mutatie verplichtingen	-79		31		35
Uitkeringen op transactiebasis	4.557		5.527		6.305

Het uitkeringsbedrag ontslagwerkloosheid op kasbasis neemt in 2012 met 18% toe tot € 5.067 mln. en is het product van het aantal uitkeringsjaren en het gemiddeld jaarbedrag. In 2013 is de stijging 15%. Bij de faillissementsuitkeringen wordt op basis van de realisatie een stijging tot een bedrag van € 401 mln. voor geheel 2012 verwacht. Voor 2013 is nog een lichte stijging van 5% voorzien. De overige uitkeringen bestaan uit uitkeringen werktijdverkorting en weersomstandigheden. Het totale uitkeringsbedrag op transactiebasis komt tot stand na de mutatie verplichtingen.

De mutatie verplichtingen in 2011 is € 79 mln. negatief. Dit wordt verklaard door een daling van de uitkeringslasten in 2011 en door een verbetering van de ramingsmethodiek van de uitkeringsverplichtingen. In 2012 en 2013 volgt de mutatie verplichtingen de ontwikkeling van de uitkeringslasten bij eenzelfde ramingsmethodiek.

3.2. IOW

De Wet Inkomensvoorziening Oudere Werklozen (IOW) regelt dat oudere werklozen na afloop van de WW-uitkering niet terug hoeven te vallen op een bijstandsuitkering. Personen die bij aanvang van de werkloosheid 60 jaar of ouder zijn komen voor de regeling in aanmerking. Uitsluitend nieuwe werklozen geboren vóór 1956 komen na afloop van de WW-uitkering in aanmerking voor een IOW-uitkering. Deze uitkering loopt tot de AOW-gerechtigde leeftijd. Dit betekent dat de IOW-regeling in 2021 afloopt.

Tabel 3.4 Uitkeringsjaren en jaaruitkering IOW			
	2011	2012	2013
Uitkeringsjaren IOW (x1.000)	0,3	0,4	0,4
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	12.922	13.124	13.358

Eind 2011 zijn er 650 lopende IOW-gevallen. Dit aantal zal naar verwachting verder oplopen naar ca. 800 en op dit niveau stabiliseren. De 60-jarigen die instromen in de IOW hebben merendeels recht op de maximale uitkeringsduur in de WW. Het recht op IOW begint op 63- of 64-jarige leeftijd en duurt gemiddeld 41 weken.

Tabel 3.5 Uitkeringen IOW (mln. euro)			
	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	5	5	5
Mutatie verplichtingen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	5	5	5

ZW

De Ziektewet (ZW) geeft bepaalde (vangnet)groepen werknemers en ambtenaren die door ziekte, ongeval of gebreken niet in staat zijn om hun arbeid te verrichten recht op een ZW-uitkering. Dit geldt als hun werkgever niet verplicht is tot loondoorbetaling. UWV treedt in een dergelijk situatie op als werkgever. De belangrijkste vangnetgroepen zijn: zieke flexwerkers (mensen met een tijdelijk contract en uitzendkrachten), zieke werklozen, zieke werknemers als gevolg van zwangerschap, compensatieregeling loonkosten bij ziekte oudere werknemers en herintredende arbeidsongeschikten met een "no-risk polis". De ZW-uitkering bedraagt maximaal 70% van het laatstverdiende loon.

WAZO

De Wet arbeid en zorg (WAZO) bundelt een aantal wettelijke verlofvormen, zoals het zwangerschaps- en bevallingsverlof, kraamverlof, adoptieverlof, pleegzorgverlof, ouderschapsverlof en kort- en langdurend zorgverlof. Soms bestaat er recht op (gedeeltelijke) loondoorbetaling of op een uitkering van UWV. De WAZO-uitkering duurt minimaal 16 weken en bedraagt 100% van het laatstverdiende loon.

Onderdeel van de WAZO is de regeling Zelfstandige en zwanger (Z EZ). Deze regeling geeft vrouwelijke zelfstandigen recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering van minimaal zestien weken. De hoogte van de uitkering hangt af van het laatstverdiende loon en is maximaal even hoog als het minimumloon

De financiering van de ZW en (het grootste deel van de) WAZO vindt plaats via de sectorfondsen, het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Ufo. Dit gebeurt door middel van premieheffing over het loon. De sectorpremie komt geheel voor rekening van de tot die sector behorende werkgevers. De AWf-premie bestaat uit zowel een werknemers- als een werkgeversdeel. De verdeling daartussen wordt door de minister bepaald. De Ufo-premie wordt betaald door de werkgevers in de overheidssector. Voor de flexwerkers ZW (Sfn, Ufo) kan een werkgever eigenrisicodragers worden.

4. Ziekte en Zorg

Dit hoofdstuk behandelt uitkeringen Ziektewet en WAZO. De uitkeringen worden gefinancierd uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof), de sectorfondsen (Sfn), het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Uitvoeringsfonds voor de overheid (Ufo). De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 7.

4.1. Vangnet ZW

In tabel 4.1 staat de raming van uitkeringsjaren ZW. De volgende uitkeringscategorieën worden onderscheiden:

- uitkeringen aan ex-werknemers met een WW-uitkering (zieke werklozen);
- uitkeringen aan werknemers zonder arbeidsverhouding (flexwerkers);
- uitkeringen in verband met ziekte gerelateerd aan zwangerschap en bevalling;
- uitkeringen aan herintredende ex-arbeidsongeschikten (ex-ao) en compensatieregeling loonkosten bij ziekte oudere werknemers;
- uitkeringen in overige situaties (vrijwillig verzekerden, orgaandonoren, nawerking).

Voor de raming is gebruik gemaakt van informatie over de ontwikkeling bij de WW, de WAO en de WIA. In 2012 neemt het totaal aantal uitkeringsjaren ZW met 3% toe. Verwacht wordt dat dit aantal in 2013 met 2% stijgt.

	2011	2012	2013
Zieke werklozen	27,9	30,6	32,2
Flexwerkers	47,0	46,4	46,4
Ziekte bij zwangerschap	16,0	16,3	16,5
No risk	7,2	7,7	8,1
Overig	1,8	1,8	1,8
Totaal	99,8	102,9	105,0

De ontwikkeling van het aantal zieke werklozen reageert met enige vertraging op een stijging of daling van de WW-uitkeringen. Voor 2012 stijgt het uitkeringsvolume zieke werklozen met 10%. In 2013 wordt een toename van 5% verwacht.

De groep flexwerkers bestaat voornamelijk uit uitzendkrachten en werknemers met een tijdelijk arbeidscontract. De uitkeringsjaren bij uitzendkrachten zullen naar verwachting in 2012 met 4% afnemen. Deze daling heeft te maken met de stijging van het aantal eigen risicodragers in de uitzendsector. Zieke werknemers van eigenrisicodragers vallen niet onder het vangnet. Voor 2013 is uitgegaan van stabilisatie. Bij de werknemers met een tijdelijk arbeidscontract wordt voor 2012 en 2013 een stabilisatie verwacht. Tezamen resulteert dit in een daling van het totaal aantal uitkeringsjaren bij de flexwerkers in 2012 met 1%. In 2013 wordt een stabilisatie van het uitkeringsvolume flexwerkers verwacht. Hierbij is geen rekening gehouden met het wetsvoorstel Beperking Ziekteverzuim en Arbeidsongeschiktheid Vangnetters (BEZAVA), dat nog wordt behandeld in de Kamer.

Bij de vangnetcategorie ziekte bij zwangerschap (voor en/of na de reguliere zwangerschapsperiode) wordt voor 2012 en 2013 een toename verwacht van de uitkeringsjaren ZW, hoewel het aantal uitkeringsjaren WAZO stabiel blijft.

Op grond van de ZW kan een werkgever het ziekengeld van een ex-arbeidsongeschikte declareren. Daarnaast worden werkgevers gecompenseerd voor loonkosten bij ziekte van oudere werknemers. Deze groepen zijn in de tabel bij de categorie No risk ondergebracht. De raming van het aantal dagen bij deze categorie laat een stijging zien voor 2012 van 7% en voor 2013 van 5%.

De vangnetgroep overig bestaat vrijwel geheel uit een kleine groep vrijwillig verzekerden.

In tabel 4.2 is het aantal uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering per fonds weergegeven. Vooral bij het AWf neemt het volume ZW in 2012 en 2013 toe. De gemiddelde jaaruitkering stijgt in 2012 en 2013 met circa 2%.

De gemiddelde jaaruitkering verschilt per fonds. Dit komt door verschil in de samenstelling van de populatie per fonds. Bij de Sfn ontvangen veel flexwerkers met een gemiddeld lage uitkeringsgrondslag een ZW uitkering. Bij het AWf is de populatie samengesteld uit zieke werklozen, zieke zwangeren en no risk gevallen. Deze uitkeringsgerechtigden hebben een gemiddeld hogere grondslag. Het Ufo verstrekt uitkeringen aan overheidswerknemers met gemiddeld eveneens hogere grondslagen.

Tabel 4.2 Uitkeringsjaren en jaaruitkering ZW naar fonds				
	2011	2012	2013	
Uitkeringsjaren (x 1.000)	99,8	102,9	105,0	
w.v. AWf	49,6	53,1	55,1	
Sfn	45,2	44,7	44,7	
Ufo	5,0	5,0	5,1	
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	15.398	15.742	16.023	
w.v. AWf	16.720	17.058	17.317	
Sfn	13.723	13.976	14.221	
Ufo	17.420	17.630	17.928	

In tabel 4.3 worden de uitkeringen ZW op kasbasis gepresenteerd. Het bedrag is het product van uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering. Het uitkeringsbedrag neemt in 2012 met ruim 5% toe. In 2013 komt de stijging uit op bijna 4%. Na bijtelling van de mutatie verplichtingen ontstaat het uitkeringsbedrag ZW op transactiebasis.

Tabel 4.3 Uitkeringen ZW (mln. euro)				
	2011	2012	2013	
Uitkeringen op kasbasis	1.537	1.619	1.682	
Mutatie verplichtingen	-3	5	3	
Uitkeringen op transactiebasis	1.535	1.624	1.685	

4.2. WAZO

Deze paragraaf schetst de ontwikkeling van het volume arbeid- en zorgverlof. De ramingen zijn gebaseerd op demografische en arbeidsmarktontwikkelingen zoals werkgelegenheid en arbeidsparticipatie van vrouwen.

De uitkeringen die worden verstrekt voor regulier zwangerschaps- en bevallingsverlof (16 weken) en de uitkeringen adoptie en pleegzorg vallen onder de WAZO. De lasten worden gefinancierd via de fondsen AWF en Ufo. Voor 2012 en 2013 wordt een stabilisatie van het aantal uitkeringsjaren verwacht. De gemiddelde jaaruitkering neemt in zowel 2012 als 2013 toe met 2%.

Tabel 4.4 Uitkeringsjaren en jaaruitkering WAZO				
	2011	2012	2013	
Uitkeringsjaren (x 1.000)	42,8	42,8	42,8	
w.v. AWF		34,7	34,7	34,7
Ufo		8,1	8,1	8,1
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	25.084	25.544	25.990	
w.v. AWF		25.084	25.544	25.990
Ufo		25.084	25.544	25.990

In tabel 4.5 worden de uitkeringen WAZO op kasbasis gepresenteerd. Het bedrag is het product van uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering. Het uitkeringsbedrag neemt in 2012 en 2013 met 2% toe. Na bijtelling van de mutatie verplichtingen ontstaat het uitkeringsbedrag WAZO op transactiebasis.

Tabel 4.5 Uitkeringen WAZO (mln. euro)				
	2011	2012	2013	
Uitkeringen op kasbasis	1.074	1.094	1.113	
Mutatie verplichtingen	6	2	2	
Uitkeringen op transactiebasis	1.081	1.097	1.115	

De regeling ZEZ binnen de WAZO geeft recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen. De financiering van deze WAZO uitkeringen gaat via een rijksbijdrage aan het Aof.

Tabel 4.6 laat zien dat de instroom in de ZEZ ten opzichte van 2011 licht toeneemt, waardoor de herleide uitkeringsjaren stijgen. De gemiddelde jaaruitkering stijgt door de halfjaarlijkse indexaties. De gemiddelde jaaruitkering bij de ZEZ is gebaseerd op het wettelijk minimumloon. Dit ligt beduidend onder het niveau van WAZO-uitkeringen in tabel 4.4, die gebaseerd zijn op 100% van het laatst verdiende loon.

Tabel 4.6 Volume, uitkeringsjaren (x 1.000) en jaaruitkering ZEZ				
	2011	2012	2013	
Instroom	7,6	7,7	7,8	
Herleide uitkeringsjaren	2,4	2,5	2,5	
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	16.542	16.805	17.052	

In tabel 4.7 staan de uitkeringslasten ZEZ. In de periode 2011-2013 nemen de uitkeringslasten toe door zowel een stijging van het aantal herleide uitkeringsjaren als een stijging van de gemiddelde jaaruitkering.

Tabel 4.7 Uitkeringen ZEZ (mln. euro)				
	2011	2012	2013	
Uitkeringen op kasbasis	40	42	43	
Mutatie verplichtingen	0	0	0	
Uitkeringen op transactiebasis	40	42	43	

Re-integratie

In dit hoofdstuk worden de totale programmakosten re-integratie integraal weergegeven. De financiering van de re-integratie is via de moederwetten geregeld. Het gaat hierbij om de Wajong, WGA, WAO, WAZ, WW en ZW. De kosten voor re-integratie-inspanningen komen ten laste van hetzelfde fonds als waaruit de oorspronkelijke uitkering wordt gefinancierd. De re-integratie WW en ZW worden gefinancierd uit het AWF, de re-integratie WAO en WAZ uit het Aof, de re-integratie Wajong uit het Afj. Voor de WGA geldt een gespreide financiering over de fondsen Aof, Whk, Sfn en Ufo.

Het Rf is per 1 januari 2011 opgeheven.

Uit de UWV-fondsen worden de volgende re-integratielasten gefinancierd:

- ZW no risk uitkeringen;
- subsidie aan werkgevers;
- subsidie aan personen;
- subsidie aan instellingen;
- inkoop van re-integratiediensten bij re-integratiebedrijven.

5. Re-integratie

Uitkeringen, subsidies en voorzieningen re-integratie worden via de moederwetten geregeld. Om zicht te houden op de totale programmakosten die met re-integratie gemoeid zijn, wordt in dit hoofdstuk een samenvattend overzicht gegeven.

In de tabellen 5.1 tot en met 5.3 wordt een overzicht gegeven van de programmakosten re-integratie 2011-2013.

Tabel 5.1 Overzicht programmakosten re-integratie 2011 (mln. euro)							
	Afj	Aof	Whk	AWf	Ufo	Sfn	Tot
Uitkeringslasten							
ZW-uitkeringen				98			98
Overig							
Loonkosten	12	2		6	0		21
Voorzieningen							
Onderwijsvoorzieningen	21						21
Werkvoorzieningen	82	47					130
Subsidie aan instellingen	11						11
Inkoop arbeidsbemiddeling AG	44	15	5	18		0	82
Inkoop arbeidsbemiddeling WW				66			66
Extra re-integratie Jonggehandicapten	1						1
ZW Arbo Interventies				31			31
Programmakosten overig	0	0	0				0
Totale Programmakosten	173	64	5	219	0	0	461

Tabel 5.2 Overzicht programmakosten re-integratie 2012 (mln. euro)							
	Afj	Aof	Whk	AWf	Ufo	Sfn	Tot
Uitkeringslasten							
ZW-uitkeringen				108			108
Overig							
Loonkosten	9	1	0	4	0	0	15
Voorzieningen							
Onderwijsvoorzieningen	23						23
Werkvoorzieningen	91	53					144
Subsidie aan instellingen	14						14
Inkoop arbeidsbemiddeling AG	53	16	5	31		1	106
Inkoop arbeidsbemiddeling WW				24			24
Extra re-integratie Jonggehandicapten	0						0
ZW Arbo Interventies				25			25
Programmakosten overig	1	0	0				1
Totale Programmakosten	191	71	5	192	0	1	460

Tabel 5.3 Overzicht programmakosten re-integratie 2013 (mln. euro)

	Afj	Aof	Whk	AWf	Ufo	Sfn	Tot
Uitkeringslasten							
ZW-uitkeringen				115			115
Overig							
Loonkosten	1	0	0	0	0	0	1
Voorzieningen							
Onderwijsvoorzieningen	24						24
Werkvoorzieningen	91	49					140
Subsidie aan instellingen	14						14
Inkoop arbeidsbemiddeling AG	49	16	5	31		1	102
Inkoop arbeidsbemiddeling WW				3			3
Extra re-integratie Jonggehandicapten	0						0
ZW Arbo Interventies				22			22
Programmakosten overig	1	0	0				1
Totale Programmakosten	179	65	5	172	0	1	423

Uitkeringslasten

Op grond van de ZW kan een werkgever het ziekengeld van een gere-integreerde arbeidsgehandicapte declareren en compensatie krijgen voor loonkosten bij ziekte van oudere werknemers. De uitkeringslasten stijgen in 2012 en 2013 door een toenemend beroep op deze regelingen.

Loonkosten

In 2012 worden uitsluitend in de eerste drie maanden nieuwe loonkostensubsidies toegekend. Daarnaast vinden in 2012 betalingen plaats over in 2011 gestarte loonkostensubsidies. De uitgaven zullen in 2012 hierdoor dalen. In 2013 worden uitsluitend overlopende betalingen verricht. De uitgaven aan loonkostensubsidies blijven vanaf 2011 naar verwachting binnen de SZW-begroting van € 37 mln.

Voorzieningen

Voorzieningen worden onderverdeeld in Onderwijsvoorzieningen en Werkvoorzieningen. Onderwijsvoorzieningen worden uitgevoerd in opdracht van OCW. Het betreft meeneembare voorzieningen, vervoersvoorzieningen en intermediaire voorzieningen die worden verstrekt in het kader van de regeling Overige onderwijsvoorzieningen (OOS). Deze voorzieningen worden gefinancierd via het Afj door middel van een rijksbijdrage van OCW. De programmakosten Onderwijsvoorzieningen zullen voor heel 2012 uitkomen op € 23 mln. en stijgen licht naar € 24 mln. in 2013. De uitvoeringskosten bedragen € 2 mln. zowel in 2012 als 2013.

Werkvoorzieningen worden uitgevoerd in opdracht van SZW. Het betreft meeneembare voorzieningen, vervoersvoorzieningen, intermediaire voorzieningen en de Jobcoach. Voor de Werkvoorzieningen geldt vanaf 1 januari 2012 een taakstellend budget. Werkvoorzieningen voor jonggehandicapten worden uit het Afj gefinancierd en voor overige arbeidsongeschikten uit het Aof. Voor 2012 is het budget vastgesteld op € 144 mln. Voor 2013 wordt uitgegaan van een budget van € 140 mln. Aangezien de wet Werken naar Vermogen controversieel verklaard is, is uitgegaan van een hoger budget voor 2013 dan in de Meibrief is toegekend.

Subsidies aan instellingen

De lasten betreffen subsidies aan onderwijsinstellingen. Deze subsidies komen voor rekening van het Afj.

Inkoop arbeidsbemiddeling

Voor inkoop arbeidsbemiddeling AG en WW stelt SZW een taakstellend budget vast.

De totale lasten inkoop arbeidsbemiddeling AG zijn in 2011 uitgekomen op € 82 mln. Voor 2012 is het budget op € 106 mln. vastgesteld. Voor 2013 wordt uitgegaan van een budget van € 102 mln. Aangezien de wet Werken naar Vermogen controversieel verklaard is, is uitgegaan van een hoger budget voor 2013 dan in de Meibrief is toegekend.

De totale lasten inkoop arbeidsbemiddeling WW zijn in 2011 uitgekomen op € 66 mln. In 2012 is er geen budget meer voor inkoop arbeidsbemiddeling WW. Overlopende betalingen zorgen voor een uitgave van € 24 mln. in 2012 en € 3 mln. in 2013.

Extra re-integratie Jonggehandicapten

In het kader van IDM (Iedereen doet mee) heeft SZW een apart budget beschikbaar gesteld voor extra re-integratie Jonggehandicapten. De programmakosten betreffen het experiment jobcoaches bij stage en de plaatsingscheque voor scholen. Beide projecten zijn beëindigd in 2011.

ZW arbo interventies

De ZW arbo interventies betreffen interventies ter bevordering van de re-integratie van werknemers vangnetgroepen ZW. Zowel in 2012 als 2013 wordt een daling van de lasten verwacht. UWV zal vanaf 2012 uitkeringsgerechtigden eerder re-integreren via een traject dan via een interventie. Hierdoor daalt het aantal interventies.

Overig

De post programmakosten overig heeft betrekking op onder andere de Interne Jobcoach.

Subsidie Europees sociaal fonds (ESF)

In het kader van het subsidieregeling ESF 2007-2013 kan het UWV subsidie krijgen ten behoeve van re-integratie voor de projecten Talent 55+, Scholing gedeeltelijk arbeidsgeschikten, Pilot Wajong en Inzet Jobcoach. Zowel in 2012 als 2013 worden vooralsnog geen ESF-baten opgenomen gezien de onzekerheden hieromtrent.

TW

De Toeslagenwet (TW) heeft tot doel toeslagen te verlenen tot het relevante sociaal minimum aan bepaalde uitkeringsgerechtigden. Toeslagen kunnen worden verstrekt bovenop de uitkeringen van de zogenoemde moederwetten (WAO, WAZ, Wajong, WIA, WW, ZW, Bia en IOW). De toeslag vult het loon of de uitkering aan tot het geldend sociaal minimum. De uitkering samen met de toeslag kan nooit hoger zijn dan het loon dat werd verdiend vóór werkloosheid of ziekte. De Toeslagenwet vult ook het loon aan wanneer de werkgever in het tweede ziektejaar minder dan 100% van het loon doorbetaalt en iemand daardoor onder het sociaal minimum raakt.

De volgende personen hebben recht op een toeslag:

- *een gehuwde of samenwonende, die per dag een inkomen heeft lager dan het minimumloon per dag;*
- *een ongehuwde, die een kind heeft jonger dan 18 jaar (met recht op kinderbijslag en niet tot het huishouden van een ander behorend) en per dag een inkomen heeft lager dan 90% van het minimumloon per dag.*
- *een alleenstaande, die per dag een inkomen heeft lager dan 70% van het minimumloon per dag.*

Geen recht op toeslag heeft:

- *een ongehuwde jonger dan 21 jaar, die behoort tot het huishouden van zijn (pleeg)ouders;*
- *een gehuwde/samenwonende van wie de partner is geboren na 31 december 1971, tenzij tot de huishouding behoort een eigen, aangehuwd of pleegkind dat jonger is dan twaalf jaar (1990-maatregel).*

WTCCG

De Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (WTCCG) keert iedereen met een lopende arbeidsongeschiktheidsuitkering van ten minste 35% op de peildatum van 1 juli jaarlijks een vast bedrag uit.

6. Toeslagen en tegemoetkomingen

In dit hoofdstuk worden de volume en financiële ontwikkelingen van de toeslagen en tegemoetkomingen in het kader van de Toeslagenwet, de Wet Bia en de Wet WTCG weergegeven.

6.1. TW

De Toeslagenwet voorziet in toeslagen op een uitkering van de moederwetten WAO, WIA, WAZ, Wajong, WW, ZW, Bia en IOW.

Vanaf 1 januari 2012 wordt de dubbele heffingskorting geleidelijk afgeschaft. Dit heeft tot gevolg dat op termijn minder uitkeringsgerechtigden in aanmerking komen voor een toeslag.

In tabel 6.1 staan de uitkeringsjaren en gemiddelde bedragen uitgesplitst naar de verschillende moederwetten. Het totaal aantal uitkeringsjaren TW stijgt zowel in 2012 als 2013 licht. De gedeeltelijke afschaffing van de dubbele heffingskorting leidt voorsnog niet tot een daling van het volume of van de gemiddelde toeslag.

Het aantal uitkeringsjaren WAO/WIA daalt als gevolg van daling van de moederwet en afschaffing dubbele heffingskorting. Het aantal uitkeringsjaren WAZ verdubbelt in 2012. Door een verbetering in de registratie doet zich een verschuiving voor van WAO/WIA naar WAZ. De toename van het aantal uitkeringsjaren WW vloeit voort uit de verwachte groei van de moederwet.

De gemiddelde jaaruitkering neemt bij alle wetten toe met uitzondering van de Bia/IOW. Met name voor de Wajong werd als gevolg van het afschaffen van de dubbele heffingskorting verwacht dat de gemiddelde toeslag zou gaan dalen. In de memorie van toelichting bij deze wet werden voor de Wajong besparingen geraamd van resp. € 9 mln. in 2012 en € 17 mln. in 2013. Effecten in deze orde van grootte treden mogelijk wel op, maar zijn niet zichtbaar omdat ze gecompenseerd worden door een stijging van de gemiddelde toeslag als gevolg van indexering en het ouder worden van Wajong'ers waardoor deze recht krijgen op een hogere toeslag.

Tabel 6.1 Uitkeringsjaren en jaaruitkeringen TW en Bia

	2011	2012	2013
Uitkeringsjaren TW (x 1.000)	187,8	193,6	197,6
w.v. WAO/WIA	60,6	57,3	53,7
WAZ	4,4	8,8	8,1
Wajong	87,2	84,5	88,5
WW	26,3	33,1	37,6
ZW	9,1	9,5	9,3
Bia/IOW	0,2	0,4	0,5
Uitkeringsjaren Bia (x 1.000)	0,4	0,4	0,3
Gemiddelde toeslag TW (euro/jaar)	2.018	2.050	2.055
w.v. WAO/WIA	3.609	3.661	3.726
WAZ	1.155	1.171	1.192
Wajong	579	587	598
WW	2.893	2.935	2.987
ZW	3.074	3.118	3.174
Bia/IOW	2.131	2.107	2.128
Gemiddelde jaaruitkering Bia (euro/jaar)	7.202	7.305	7.435

De gemiddelde toeslag TW neemt in 2012 en 2013 met ruim 10% per jaar toe. Deze gemiddelde toeslag is een gewogen gemiddelde over de moederwetten. De stijging van de gemiddelde toeslag per afzonderlijke wet blijft beperkt tot maximaal 2%.

Een afname van relatief lage toelagen TW voor de Wajong zorgt voor een stijging van het gemiddelde.

De ontwikkeling van de gemiddelde toeslag wordt verder bepaald door de volgende factoren:

- De hoogte van de uitkering van de verschillende moederwetten: neemt bijvoorbeeld bij de moederwet het aandeel minimumloongerelateerde uitkeringen toe, dan stijgt de gemiddelde toeslag uit hoofde van de TW.
- De koppeling van uitkeringen aan de algemene loonontwikkeling.

Tabel 6.2 Uitkeringen TW (mln. euro)			
	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	379	397	406
Mutatie verplichtingen	4	4	4
Uitkeringen op transactiebasis	382	401	410

6.2. WTCG

De Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (WTCG) keert iedereen met een lopende arbeidsongeschiktheidsuitkering met een mate van arbeidsongeschiktheid van ten minste 35% op de peildatum van 1 juli jaarlijks een bedrag uit. De ontwikkeling van een jaarlijks teruglopend aantal arbeidsongeschikten zet zich voort in 2012 en 2013. Het bruto bedrag betreft € 501,31 in 2011 en € 510,95 in 2012 en 2013.

Tabel 6.3 Aantal uitkeringen WTCG per wet (x 1.000)			
	2011	2012	2013
WAO	384,4	349,7	322,5
WIA	121,5	146,1	170,2
WAZ	22,5	19,3	16,6
Wajong	200,8	211,0	220,2
Totaal	729,3	726,0	729,5

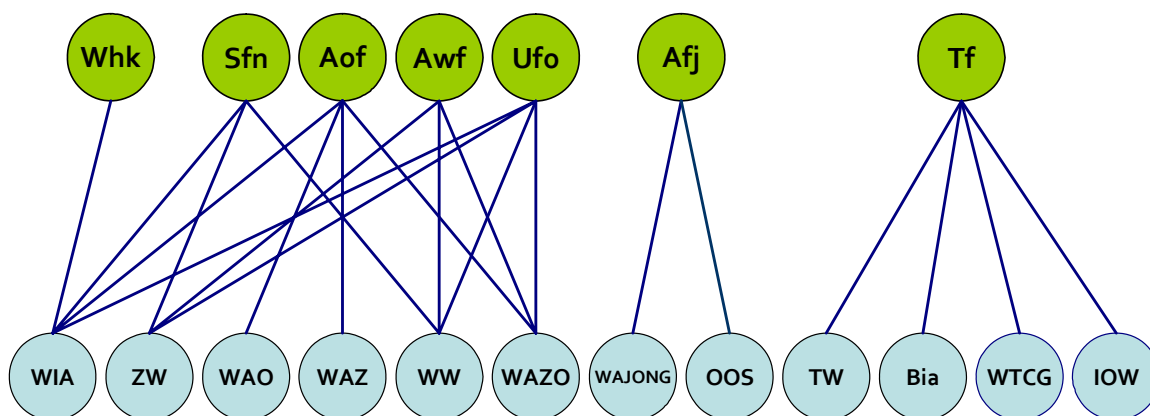
De uitkeringslasten WTCG stijgen in 2012 als resultaat van toename van de tegemoetkoming en daling van het aantal uitkeringsgerechtigden. In 2013 is de hoogte van de tegemoetkoming gelijk verondersteld aan 2012 en stijgt het aantal uitkeringsgerechtigden met als resultaat een stijging van de uitkeringslasten. WTCG is een jaarlijkse toeslag die in september wordt betaald.

Overlopende posten komen daarom niet voor. De mutatie verplichtingen zijn hierdoor nul.

Tabel 6.4 Uitkeringen WTCG (mln. euro)			
	2011	2012	2013
Uitkeringen op kasbasis	366	371	373
Mutatie verplichtingen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	366	371	373

7. Fondsen

In de voorgaande hoofdstukken zijn de volumina beschreven van de door UWV uitgevoerde 12 wetten. Deze wetten worden gefinancierd via 7 fondsen zoals weergegeven in onderstaand schema. In dit hoofdstuk worden de verwachte lasten en baten en de vermogensontwikkelingen weergegeven per fonds.

7.1. Aof

Het Aof financiert uitkeringen voor de wetten WIA, WAO, WAZ en WAZO. In tabel 7.1 is te zien dat de herleide uitkeringsjaren in het Aof afnemen. De gemiddelde jaaruitkering Aof neemt iets af in 2012 en neemt weer toe in 2013. De ontwikkelingen in de uitkeringsjaren en jaaruitkering staan per wet beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 7.1 Uitkeringsjaren en jaaruitkering Aof				
	2011	2012	2013	
Herleide uitkeringsjaren (x 1.000)	458,2	434,6	415,2	
w.v. WAO	375,4	341,3	311,0	
WIA (IVA)	31,2	38,9	46,7	
WIA (WGA)	27,7	33,5	39,1	
WAZ	21,5	18,4	15,8	
WAZO	2,4	2,5	2,5	
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	17.808	17.781	17.920	
w.v. WAO	18.075	17.915	17.923	
WIA (IVA)	19.791	20.163	20.522	
WIA (WGA)	15.900	16.373	16.787	
WAZ	12.857	12.937	13.107	
WAZO	16.542	16.805	17.052	

In tabel 7.2 staat een overzicht van de baten en lasten van het Aof in de periode 2011-2013. De totale lasten 2011 bedroeg € 9.840 mln. en zullen de komende jaren sterk afnemen met name als gevolg van een daling van de uitkeringen (incl. vakantiegeld). Deze daling vindt voornamelijk plaats bij de WAO en WAZ als gevolg van de sterke afname van de volumes. Daarentegen nemen de uitkeringen IVA en WGA toe.

In 2012 en 2013 neemt de bijdrage ZVW af vanwege een daling in de uitkeringslasten en lagere ZVW percentages. In 2011 bedroeg het ZVW-percentage 7,75%, terwijl dat in 2012 en 2013 respectievelijk 7,10% en 7,25% zal bedragen. Verder wordt verwacht dat de programmakosten overig zullen toenemen door de bijdrage WGA aan het Sfn. In 2011 bedroeg de bijdrage € 24 mln., terwijl de bijdrage in 2012 € 31 mln. en 2013 € 38 mln. zullen gaan bedragen.

De premiebatens zullen in 2012 toenemen als gevolg van een hogere loonsom. De premiebatens 2013 zijn gebaseerd op een calculatiepremie van 4,56%.

De rentebaten zullen in 2012 en 2013 dalen vanwege een lagere verwachte vergoeding door het ministerie van Financiën.

Tabel 7.2 Financieel overzicht Aof (mln. euro)			
	2011	2012	2013
LASTEN			
Uitkeringslasten			
Uitkeringen WAO	6.750	6.079	5.549
Uitkeringen WAZ	274	235	204
Uitkeringen IVA	626	791	965
Uitkeringen WGA	442	553	662
Uitkeringen WAZO	40	42	43
Bijdrage ZVW	602	535	490
Sociale werkgeverslasten	612	613	623
Overig			
Re-integratielasten	64	71	65
Toevoeging voorzieningen	16	1	2
Programmakosten overig	32	38	46
Uitvoeringskosten	383	401	382
Totale lasten	9.841	9.360	9.032
BATEN			
Premiebatens	9.622	9.665	8.922
Overig			
Rentebaten	35	27	19
Rijksbijdrage WAZO	46	47	48
Overige batens	31	28	28
Totale batens	9.734	9.768	9.017
SALDO	-106	407	-15
VERMOGENSPOSITIE			
Vermogen	2.037	2.446	2.431
Liquiditeitsreserve	450	433	419
Dekkingssaldo	1.588	2.012	2.012

Tabel 7.3 toont de bijstellingen voor het Aof ten opzichte van de Januarinota. De gerealiseerde uitkeringlasten 2011 zijn € 58 mln. lager dan in de Januarinota. Het verschil heeft betrekking op de WAO-uitkeringen. De gemiddelde jaaruitkering over 2011 is lager dan geraamd. Oorzaak is dat onvoldoende rekening is gehouden met het prijseffect van de pensionering van de babyboomers. Relatief veel hoge uitkeringen zijn beëindigd waardoor de gemiddelde jaaruitkering van de resterende uitkeringen nauwelijks steeg, ondanks de indexatie.

De uitkeringlasten 2012 zijn met € 172 mln. naar beneden bijgesteld, waarvan € 128 mln. door lagere WAO-uitkeringen. De bijgestelde gemiddelde jaaruitkering in 2011 werkt door in de uitkeringslasten voor 2012 en in dat jaar zijn er opnieuw relatief veel pensioneringen van babyboomers. Ook de uitkeringslasten van de overige wetten zijn naar beneden bijgesteld m.u.v. de WAZO. De bijdrage ZVW-bijdrage is met € 22 mln. naar beneden bijgesteld voornamelijk door het lagere uitkeringsbedrag in 2012.

De uitvoeringskosten 2012 zijn hoger dan eerder geraamd in de Januarinota. In het Voorwoord wordt kort uiteengezet hoe de hoogte van de uitvoeringskosten UWV wordt geraamd.

De gerealiseerde premiebatens 2011 zijn hoger dan verwacht in januari. Voor 2012 zijn de premiebatens naar boven bijgesteld als gevolg van een bijstelling van de loonsom.

Tabel 7.3 Bijstellingen Aof (mln. euro)				
	2011	2012		
LASTEN	-67		-134	
Uitkeringslasten		-58		-172
Sociale werkgeverslasten		1		-8
Overig		-8		-22
Uitvoeringskosten		-3		68
BATEN	46		43	
Premiebatens		44		39
Overig		3		4
SALDO	113		177	

7.2. Whk

De financiering van de eerste tien jaar van de WGA, uitgezonderd de vangnetpopulatie, vindt plaats vanuit de Whk. Werkgevers kunnen eigenrisicodrager worden voor het Whk-deel van de WGA. In tabel 7.4 staan de herleide uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering. De herleide uitkeringsjaren van de Whk nemen toe in 2012 en 2013. De gemiddelde jaaruitkering neemt toe met 1,6% in zowel 2012 als 2013. Dit komt vrijwel overeen met de indexatie. De ontwikkelingen in de uitkeringsjaren en jaaruitkering staan beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 7.4 Uitkeringsjaren en jaaruitkering Whk			
	2011	2012	2013
Herleide uitkeringsjaren (x 1.000)	21,8	23,1	25,2
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	17.229	17.498	17.771

In tabel 7.5 staat een overzicht van de baten en lasten in de periode 2011-2013. De uitkeringslasten nemen toe door een stijgend uitkeringsvolume in combinatie met een hogere gemiddelde uitkeringslast. De bijdrage ZVW en sociale werkgeverslasten volgen deze ontwikkeling. Uitzondering is de bijdrage ZVW in 2012. Door een lager percentage ZVW stijgen deze lasten niet in 2012, ondanks een hoger bedrag aan uitkeringen.

De premiebatens dalen in 2012 als gevolg van een lager gemiddeld premiepercentage bij een geringere premieplichtige loonsom in vergelijking met 2011. De premiebatens 2013 zijn tot stand gekomen bij een calculatiepremie van 0,51%. De calculatiepremie is een goede indicator voor de gemiddelde Whk-premie in 2013. De gemiddelde Whk-premie voor 2012 bedraagt 0,53%. De rentebaten dalen in 2012 en 2013, ondanks een hogere gemiddelde kasstand als gevolg van een lagere verwachte rentevergoeding door het ministerie van Financiën.

Het exploitatiesaldo daalt in 2012 en 2013. Tot en met 2012 is het positieve exploitatiesaldo vooral het gevolg van de rentehobbelopslag. Deze rentehobbelopslag zorgt voor extra baten. Vanaf 2013 is het rentehobbelpercentage nihil. Hierdoor ontstaat een veel geringer verschil tussen lasten en baten.

Het vermogen is verdeeld in een regulier deel en een rentehobbeldeel. Het reguliere deel daalt in 2012 zoals beoogd werd bij de premievaststelling. Het rentehobbeldeel stijgt door de rentehobbelopslag in 2012 en rentebaten van 2012 en 2013.

Tabel 7.5 Financieel overzicht Whk (mln. euro)			
	2011	2012	2013
LASTEN			
Uitkeringslasten			
Uitkeringen	379	403	449
Bijdrage ZVW	29	29	31
Sociale werkgeverslasten	33	38	42
Overig			
Re-integratielasten	5	5	5
Toevoeging voorzieningen	1	0	0
Programmakosten overig	0	0	0
Uitvoeringskosten	9	14	15
Totale lasten	455	490	543
BATEN			
Premiebatens			
Rentehobbel	82	66	0
Regulier	470	450	526
Overig			
Rentebaten rentehobbel	24	18	11
Rentebaten regulier	1	0	1
Overige baten	15	18	18
Totale baten	592	552	556
SALDO	137	62	13
VERMOGENSPOSITIE			
Vermogen			
Rentehobbel	1.346	1.429	1.440
Regulier	49	28	30
Liquiditeitsreserve	19	20	23
Dekkingssaldo	30	7	7

In tabel 7.6 staan de bijstellingen voor de Whk. De realisatie van premiebatens over 2011 zijn hoger dan geraamd bij de Januarinota. Door hogere realisaties betrekking hebbend op zowel 2011 als voorgaande jaren zijn de premiebatens met € 11 mln. naar boven bijgesteld. De raming van de premiebatens 2012 is naar beneden bijgesteld. Realisaties in de eerste maanden van 2012 blijven achter bij de raming van de Januarinota.

Tabel 7.6 Bijstellingen Whk (mln. euro)			
	2011	2012	
LASTEN	-2		2
Uitkeringslasten		-4	-4
Sociale werkgeverslasten		1	1
Overig		1	-1
Uitvoeringskosten		0	6
BATEN	12		-13
Premiebatens		11	-18
Overig		2	5
SALDO	14		-15

7.3. Afj

Het Afj financiert de uitkeringen Wajong en re-integratielasten van jonggehandicapten. Dit fonds wordt volledig gefinancierd door een rijksbijdrage.

Het aantal herleide uitkeringsjaren wordt afgeleid uit het gemiddelde bestand in een jaar. Dit aantal daalt in 2012 ten opzichte van 2011 en stijgt vervolgens in 2013. De jaaruitkering in 2012 daalt ten opzichte van 2011, waarna de jaaruitkering in 2013 weer stijgt. De ontwikkelingen in de uitkeringsjaren en jaaruitkering staan beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 7.7 Uitkeringsjaren en jaaruitkering Afj			
	2011	2012	2013
Herleide uitkeringsjaren (x 1000)	192,7	179,1	187,5
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	12.833	12.619	12.820

De uitkeringslasten, inclusief de bijdrage ZVW zijn voor 2011 vastgesteld op € 2.619 mln. De uitkeringslasten Wajong bestaan naast reguliere uitkeringen uit anticumulatie WSW. In 2011 zijn de besparingen vastgesteld op € 363 mln. Voor 2012 is de anticumulatie WSW op nihil gesteld. De raming voor 2012 komt uit op € 2.408 mln., een daling met 8,1%. De afname van het volume levert de grootste bijdrage aan de lastendaling, verder daalt de gemiddelde jaaruitkering. Verlaging van het ZVW percentage over een hoger loonplafond resulteert in een lagere bijdrage ZVW in 2012. In 2013 stijgen de uitkeringslasten met 6,4% naar € 2.562 mln. In 2013 nemen zowel het volume als de gemiddelde jaaruitkering toe.

De overige lasten bestaan grotendeels uit re-integratielasten. In 2012 stijgen deze lasten van € 151 mln. naar € 168 mln. (zie hoofdstuk 5). In 2013 dalen de re-integratielasten. Baten vanwege regres zijn opgenomen als negatieve overige lasten. De voorbereiding op de Wet Werken naar Vermogen heeft een toename van de uitvoeringskosten in 2012 en 2013 tot gevolg.

Tabel 7.8 Lasten Afj (mln. euro)

	2011	2012	2013
Uitkeringslasten			
Uitkeringen	2.457	2.267	2.407
Bijdrage ZVW	162	141	155
Sociale werkgeverslasten	0	0	0
Overig			
Re-integratielasten	151	168	156
Onderwijsvoorzieningen	21	23	24
Extra Re-integratie Jonggehandicapten	1	0	0
Toevoeging voorziening	0	0	0
Overig	-4	-2	0
Uitvoeringskosten			
Onderwijsvoorzieningen	2	2	2
Overig	141	222	229
Totale lasten	2.932	2.821	2.972

¹ Baten zijn, met uitzondering van de rijksbijdragen, in mindering gebracht op de overige lasten.

De gerealiseerde totale lasten in 2011 zijn € 64 mln. lager dan de raming in de Januarinota. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een bijstelling in de uitkeringslasten. Deze dalen als gevolg van een kleiner volume, lagere gemiddelde jaaruitkering en een lager bedrag voor aansluiting jaarrekening.

De totale lasten voor 2012 zijn met € 20 mln. naar beneden bijgesteld. De uitkeringslasten zijn met € 71 mln. naar beneden bijgesteld. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een te hoge raming voor aansluiting jaarrekening in de Januarinota. De uitvoeringskosten nemen met € 60 mln. toe als gevolg van onder meer de voorbereiding op de Wet Werken naar Vermogen (zie hoofdstuk 1).

Tabel 7.9 Bijstellingen Afj (mln. euro)

	2011	2012
LASTEN		
Uitkeringslasten	-62	-71
Sociale werkgeverslasten	0	0
Overig	-3	-8
Uitvoeringskosten	0	60
Totale lasten	-64	-20

7.4. AWF

Het AWF financiert de volgende programmakosten:

- WW-uitkeringen na de eerste zes maanden werkloosheid;
- Loonbetalingsverplichtingen aan werknemers van in betalingsonmacht verkerende werkgevers;
- ZW-uitkeringen aan de volgende vangnetgroepen: ziekte als gevolg van zwangerschap, ziekte tijdens WW, vrijwillig verzekerden, compensatie van loonkosten bij ziekte van oudere werknemers en ex-ao'ers (no risk);
- Reguliere uitkeringen zwangerschaps- en bevallingsverlof en uitkeringen adoptie en pleegzorg (WAZO);
- Kosten voor re-integratie WW en ZW;
- Bijdrage Sfn.

Het totale volume en de gemiddelde jaaruitkering (tabel 7.10) van het AWF neemt zowel in 2012 als in 2013 toe. De ontwikkelingen in de uitkeringsjaren en jaaruitkering staan per wet beschreven in hoofdstuk 3.

	2011	2012	2013
Uitkeringsjaren (x 1.000)	200,2	217,3	239,9
w.v. WW	115,9	129,5	150,1
ZW	49,6	53,1	55,1
WAZO	34,7	34,7	34,7
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	19.709	19.927	20.180
w.v. WW	19.379	19.599	19.889
ZW	16.720	17.058	17.317
WAZO	25.084	25.544	25.990

De resultatenrekening van het AWF wordt weergegeven in tabel 7.11. De totale lasten AWF stijgen in 2012 met € 41 mln. Dit is voornamelijk het gevolg van stijgende uitkeringslasten in combinatie met een lagere bijdrage aan de Sfn. In 2013 stijgen de AWF-lasten met € 665 mln. als gevolg van een groter uitkeringsvolume. De uitkeringen zijn inclusief overgenomen verplichtingen loondoorbetaling van in betalingsonmacht verkerende werkgevers. De overgenomen verplichtingen zullen naar verwachting in 2012 toenemen tot € 401 mln. Voor 2013 wordt een bedrag van € 421 mln. geraamd.

De ZVW-bijdrage hangt samen met de uitkeringen en wordt voor 2012 beïnvloed door de premiedaling. In 2013 stijgt de premie licht. In 2012 en 2013 stijgen de sociale lasten zowel door toegenomen uitkeringslasten als een stijging van de premiepercentages.

De programmakosten overig nemen in 2012 met € 12 mln. toe door een stijging bij de nieuwe wijze van financiering van uitkeringen in het buitenland³. De bijdragen aan de Sfn worden in paragraaf 7.5 besproken. Het AWF financiert de lasten in verband met re-integratie WW en ZW. In hoofdstuk 5 is een overzicht gegeven van alle programmakosten voor re-integratie. Met ingang van 2012 zal het fonds in verband met de verslechterde vermogenspositie over moeten gaan tot vergoeding van € 4 mln. aan rente. Het bedrag loopt in 2013 op naar € 29 mln.

³ Art 883/2004/EG

Tabel 7.11 Financieel overzicht AWf (mln. euro)			
	2011	2012	2013
LASTEN			
Uitkeringslasten			
Uitkeringen	4.219	4.753	5.292
Bijdrage ZVV	314	325	369
Sociale werkgeverslasten	363	423	500
Overig			
Bijdrage Sectorfondsen	730	275	326
Toevoeging voorzieningen	1	3	5
Re-integratielasten	121	84	57
Rentelasten	0	4	29
Programmakosten overig	13	25	25
Uitvoeringskosten	907	817	771
Totale lasten	6.668	6.709	7.374
BATEN			
Premiebaten	2.938	3.271	7.123
Overig			
Rentebaten	29	0	0
Rijksbijdrage	320	211	169
Overige baten	71	78	82
Totale baten	3.358	3.560	7.374
SALDO	-3.310	-3.149	0
VERMOGENSPOSITIE			
Vermogen	-859	-4.008	-4.008
Liquiditeitsreserve	0	0	0
Dekkingssaldo	-859	-4.008	-4.008
Reserve dekking werkloosheidslasten	0	0	0
Resterend dekkingssaldo	-859	-4.008	-4.008

In 2012 nemen de premiebaten toe als gevolg van de verhoging van het premiepercentage van 4,20% in 2011 naar 4,55% in 2012. Daarnaast wordt een geringe stijging van de premieplichtige grondslag verwacht. De rentebaten komen in 2012 op nul uit in verband met het negatieve vermogen. UWV ontvangt ten behoeve van arbeidstoeleiding een rijksbijdrage⁴, die daalt in 2012 en 2013. De stijging van de overige baten in 2012 heeft als oorzaak meer verhaal op overgenomen verplichtingen tot loondoorbetaling.

Met ingang van 1 januari 2013 wordt de franchise (premievrije voet) bij het AWf afgeschaft. Dit heeft tot gevolg dat de premieplichtige grondslag meer dan twee keer zo groot wordt. Hierdoor wordt het (calculatie)premiepercentage eenzelfde factor kleiner.

Bij de bepaling van de premiebaten 2013 is (zonder franchise) uitgegaan van een calculatiepremie van 4,14%. Hierdoor stijgen de premiebaten 2013 aanzienlijk. In 2013 is de rijksbijdrage verlaagd. De overige baten nemen iets toe in verband met meer verhaal op overgenomen verplichtingen tot loondoorbetaling.

⁴ Voorheen taken van het CWI

Het saldo op de resultatenrekening in 2012 is € 3.149 mln. negatief. Het dekkingssaldo (na aftrek van reserve dekking werkloosheidslasten) neemt daardoor af naar € 4.008 mln. negatief ultimo 2012.

Het AWf beschikt over een Reserve dekking werkloosheidslasten. Deze reserve is beschikbaar voor perioden met een lage (of geen) economische groei. Voor 2012 is de Reserve dekking werkloosheidslasten vastgesteld op € 0 mln.

Gezien de verwachte negatieve omvang van het vermogen ultimo 2012 en het geringe economische herstel stelt UWV de Reserve dekking werkloosheidslasten wederom vast op € 0 mln. voor 2013.

In tabel 7.12 staat de bijstelling ten opzichte van de Januarinota in de lasten en baten van het AWf voor 2011 en 2012.

Het volume 2011 is ruim 400 uitkeringsjaren lager (-0,2%) uitgekomen. Voor 2012 is het volume ongeveer 1.100 uitkeringsjaren (0,5%) naar boven bijgesteld. De gemiddelde jaaruitkering is voor 2011 en voor 2012 met 0,1% naar beneden bijgesteld.

De totale bijstelling van het saldo van baten en lasten 2011 komt ten opzichte van de Januarinota uit op € 167 mln. positief. De uitkeringslasten komen lager uit. Daar staat tegenover dat de sociale werkgeverslasten € 20 mln. tegenvallen. De overige lasten vallen € 25 mln. mee. Dit als gevolg van een minder grote bijdrage (- € 20 mln.) aan de sectorfondsen en bijstellingen van de re-integratieactiviteiten WW. De premiebaten 2011 zijn naar boven bijgesteld vanwege premies vrijwillige verzekering en premies over oudere jaren.

Tabel 7.12 Bijstellingen AWf (mln. euro)			
	2011	2012	
LASTEN	-36	102	
Uitkeringslasten		-36	28
Sociale werkgeverslasten		20	15
Overig		-25	87
Uitvoeringskosten		5	-29
BATEN	131	163	
Premiebaten		127	143
Overig		4	20
SALDO	167	61	

De totale bijstelling van lasten en baten 2012 komt uit op € 61 mln. positief. De lasten vallen € 102 mln. tegen. De baten vallen € 163 mln. mee. De uitkeringslasten vallen hoger uit. Dit is het saldo van meer uitkeringsjaren en een naar beneden bijgestelde gemiddelde jaaruitkering. De sociale werkgeverslasten zijn evenredig hoger. De bijstelling van de overige lasten naar boven komt door een hogere bijdrage aan de sectorfondsen. De lagere uitvoeringskosten hangen samen met een grotere toerekening naar de Sfn.

De premiebaten 2012 worden € 143 mln. hoger geraamd dan in de Januarinota. Belangrijkste oorzaak is een verwachte hogere premieplichtige grondslag. Daarnaast worden meer premies over oudere jaren verwacht en is er in tegenstelling tot de vorige nota een schatting opgenomen voor de premieopbrengsten van vrijwillige verzekering.

7.5. Sfn

De sectorfondsen financieren de volgende programmakosten:

- het eerste half jaar werkloosheid,
- de uitkeringen aan zieke flexwerkers en
- de uitkeringen aan flexwerkers in het kader van de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA).

Het aantal uitkeringsjaren Sfn stijgt in 2012 en in 2013. In 2012 en 2013 neemt ook de gemiddelde jaaruitkering toe. De ontwikkelingen in de uitkeringsjaren en jaaruitkering staan per wet beschreven in hoofdstuk 3.

	2011	2012	2013
Uitkeringsjaren (x 1.000)	162,8	189,8	206,2
w.v. WW	98,6	120,5	131,5
ZW	45,2	44,7	44,7
WGA	19,0	24,7	30,0
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	16.996	17.403	17.768
w.v. WW	18.523	18.692	19.020
ZW	13.723	13.976	14.221
WGA	16.859	17.317	17.565

Naar aanleiding van de economische crisis in 2008-2009 zijn door de overheid de voorwaarden versoepeld waaronder de sectorpremies zijn vastgesteld voor de periode 2009-2011. De versoepeling heeft betrekking op zowel de interingstermijnen en lastenplafonds. De berekening van de lastenplafonds voor 2012 en 2013 gebeurt volgens de systematiek van vóór 2009. In 2013 wordt daarnaast de versoepeling van de interingstermijnen opgeheven. Het effect hiervan wordt zichtbaar in de lagere bijdrage AWf in tabel 7.14.

De hiervoor geschetste ontwikkelingen in volume en jaaruitkering bepalen grotendeels de ontwikkeling van de financiële positie van de Sfn. De resultatenrekening van de Sfn wordt weergegeven in tabel 7.14.

De totale lasten stijgen in 2012 met 18% en in 2013 met bijna 11%. In 2012 stijgen de WW-lasten met 26% en de WGA-lasten met 32%. In 2013 stijgen de WW-lasten met 11% en de WGA-lasten met 23%. De toename van de ZW-lasten in 2012 en 2013 is minimaal.

De stijging van de ZVW-bijdrage in 2012 (12%) is geringer dan de stijging van de uitkeringen (21%). Dit heeft te maken met de wijziging in de ZVW. Per 1 januari 2012 is het percentage ZVW verlaagd van 7,75% naar 7,1%. Tegelijkertijd is de premieplichtige loonsom sterk verhoogd. Het effect is een geringere stijging van de ZVW-bijdrage ten opzichte van de uitkeringen. Voor 2013 wordt het ZVW-percentage naar 7,25% verhoogd. Het gevolg is dat de ZVW-bijdrage (13%) sterker stijgt in 2013 dan de uitkeringen (11%).

De baten in 2012 nemen toe door hogere premiebatens. Dit is het gevolg van een hoger premiegemiddelde. Voor 2013 heeft de minister nog geen besluit genomen over de hoogte van de lastenplafonds en de interingstermijnen. Wel is in het Lente Akkoord het voornemen geformuleerd om € 500 mln. extra aan premiebatens te genereren in de Sectorfondsen. Deze impliciete premiestijging is niet verwerkt bij de berekening van de calculatiepremie.

Tabel 7.14 Financieel overzicht Sfn (mln. euro)			
	2011	2012	2013
LASTEN			
Uitkeringslasten			
Uitkeringen	2.758	3.347	3.703
Bijdrage ZVW	202	226	255
Sociale werkgeverslasten	232	293	353
Overig			
Toevoeging voorzieningen	16	10	7
Rentelasten	18	5	8
Programmakosten overig	5	5	5
Uitvoeringskosten	367	362	369
Totale lasten	3.599	4.249	4.700
BATEN			
Premiebaten	3.013	3.686	4.307
Overig			
Bijdrage AWf/Aof	753	306	364
Overige baten	21	25	28
Totale baten	3.788	4.017	4.699
SALDO	189	-231	-1
VERMOGENSPOSITIE			
Vermogen	-754	-985	-986
Normvermogen			
w.v. Sectorreserve	94	5	5
ZW-reserve vangnet	83	84	83
Liquiditeitsreserve	0	0	0
Dekkingssaldo	-931	-1.074	-1.074

De benodigde premiebaten ter dekking van de lasten in 2013 leiden tot een calculatiepremie van 2,43%. In 2012 is de gemiddelde sectorpremie 2,26%.

De bijdrage van het AWf aan de Sfn bestaat uit de volgende componenten:

- Het overschrijden van het lastenplafond WW dat per sector wordt vastgesteld. In 2012 is de bijdrage van het AWf € 148 mln. en in 2013 € 190 mln.
- Compensatie van een kwart van de ziekengeldlasten in de sector Uitzendbedrijven. De bijdrage van het AWf is in 2012 € 53 mln. en in 2013 € 54 mln.
- Compensatie van extra WW-lasten als gevolg van doorbetaling van de eerste 13 weken bij ziekte van een werkloze. Het AWf compenseert een bedrag van € 74 mln. in 2012 en € 82 mln. in 2013.
- Het Aof compenseert een kwart van de vangnet WGA-lasten in de sector Uitzendbedrijven. Deze compensatie bedraagt € 31 mln. in 2012 en € 38 mln. in 2013.

In 2012 zullen de lasten met € 231 mln. de baten overtreffen. Het vermogen wordt daardoor verder negatief, evenals het dekkingssaldo dat resulteert uit het verschil tussen het vermogen en het vastgestelde normvermogen.

De Sfn omvatten 61 sectoren. Voor elke sector afzonderlijk wordt een sectorpremie berekend. Bovendien wordt bij zeven sectoren⁵ de sectorpremie gedifferentieerd naar premiegroepen. De onderlinge verschillen tussen de sectoren hebben vooral te maken met het verschil in het totaal van werkloosheid en ziekteverzuim. Daarnaast begint de invloed van de WGA-lasten voor flexwerkers bij een aantal sectoren merkbaar te worden. De Uitzendbedrijven hebben te maken met relatief de hoogste lasten. Voor een overzicht van alle sectoren wordt verwezen naar bijlage 5.

In 2012 hebben 24 sectoren hogere baten dan lasten tegen 44 sectoren in 2011. Het aantal sectoren met een negatief vermogen is 49 in 2011 en 47 in 2012. Het dekkingssaldo is het verschil tussen het vermogen en het normvermogen. Bij een negatief dekkingssaldo zal de sectorpremie hoger worden vastgesteld dan de lastendekkende premie. Bij een positief dekkingssaldo kan de sectorpremie lager vastgesteld worden dan de lastendekkende premie. Het aantal sectoren met een negatief dekkingssaldo is 50 in 2011 en 51 in 2012. Bij het vaststellen van de sectorpremie wordt rekening gehouden met sectorspecifieke factoren. Zo is het mogelijk om een sectorreserve (onderdeel van het normvermogen) op te bouwen als een sector de afgelopen jaren sterk wisselende WW-lasten heeft gehad.

Tabel 7.15 Bijstellingen Sfn (mln. euro)			
	2011	2012	
LASTEN	-26	127	
Uitkeringslasten		-43	104
Sociale werkgeverslasten		11	21
Overig		4	-9
Uitvoeringskosten		2	11
BATEN	23	148	
Premiebaten		43	40
Overig		-20	108
SALDO	49	21	

De bijstellingen voor de lasten en baten van de Sfn staan in tabel 7.15. Het volume is in 2011 met 1.600 uitkeringsjaren (1,0%) afgenomen. Voor 2012 wordt het volume met 6.700 uitkeringsjaren naar boven bijgesteld (3,7%). De gemiddelde jaaruitkering kent een opwaartse bijstelling van 0,5% in 2011 en van 0,2% in 2012.

In 2011 zijn de lasten met € 26 mln. naar beneden bijgesteld. De baten zijn met € 23 mln. naar boven bijgesteld voornamelijk door de hogere premiebaten als gevolg van een hogere premieplichtige grondslag. Het saldo van baten en lasten wordt als gevolg hiervan met € 49 mln. naar boven bijgesteld.

In 2012 is het saldo tussen baten en lasten met € 21 mln. toegenomen. Hierbij zijn de lasten met € 127 mln. naar boven bijgesteld vanwege een sterke stijging van de WW-uitkeringslasten. De baten zijn met € 148 mln. toegenomen. De stijging in de baten komt voor rekening van de AWf-bijdrage die met € 103 mln. naar boven is bijgesteld en een hogere premieplichtige grondslag.

⁵ Bij vijf sectoren gaat het om een hoge en lage premie afhankelijk van de contractduur van de werknemers. Dit zijn Agrarisch bedrijf, Bouwbedrijf, Horeca Algemeen, Culturele instellingen en Schildersbedrijf. Bij twee sectoren zijn er subcategorieën werkgevers: de Grafische industrie en Uitzendbedrijven.

7.6. Ufo

Het Ufo financiert uitkeringen aan (ex-)overheidspersoneel voor de WW, ZW, WAZO en de WGA-uitkeringen aan flexwerkers. Overheidswerkgevers zijn eigenrisicodragers voor de WW. Dit houdt in dat de WW-uitkeringen worden betaald uit het Ufo en, met uitzondering van de doorbetaling van WW bij ziekte, worden verhaald op de overheidswerkgevers.

In tabel 7.16 staat de ontwikkeling van het volume en van de gemiddelde jaaruitkering van WW, ZW, WAZO en WGA.

Tabel 7.16 Uitkeringsjaren en jaaruitkering Ufo				
	2011	2012	2013	
Uitkeringsjaren (x 1.000)	24,7	27,2	29,9	
w.v. WW	10,9	13,0	15,4	
ZW	5,0	5,0	5,1	
WAZO	8,1	8,1	8,1	
WGA	0,7	1,0	1,3	
Gemiddelde jaaruitkering (euro/jaar)	21.468	21.880	22.198	
w.v. WW	20.701	21.261	21.644	
ZW	17.420	17.630	17.928	
WAZO	25.084	25.589	26.037	
WGA	20.527	21.213	21.596	

Het totale aantal uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering nemen in 2012 en 2013 toe.

In tabel 7.17 staat het financiële overzicht van het Ufo voor de jaren 2011, 2012 en 2013. De uitkeringslasten volgen de volume- en prijsontwikkelingen. De ZVW-bijdrage hangt samen met de uitkeringen en wordt tevens beïnvloed door de lagere premie in 2012 en de hogere premie in 2013. De stijging van de sociale werkgeverslasten in 2012 wordt voor de helft verklaard uit de toegenomen uitkeringslasten. Daarnaast is een aantal premies gestegen en is het gedeelte van het uitkeringsbedrag toegenomen waarover premies afgedragen wordt. In 2013 is de stijging het gevolg van de toegenomen uitkeringslasten.

De premiebatens nemen in 2012 af. De afname is de resultante van de ontwikkeling van het aantal verzekerden, de loonontwikkeling bij de overheid en een korting voor arbeidsgehandicapten. Bovendien is in 2011 incidenteel een relatief groot bedrag aan premies over oude jaren verantwoord en vond een afrekening van WW-premie over AO-uitkeringen plaats ten gunste van het Ufo. Voor 2013 zijn de premiebatens bij calculatiepremie bepaald.

De post verhaal ex artikel 79 WW betreft de declaratie van de WW-uitkeringslasten van werkloze overheidswerknemers bij de (ex)overheidswerkgevers. De declaratie bestaat uit de WW-uitkeringslasten inclusief vakantiegeld en sociale werkgeverslasten, maar exclusief doorbetaling WW bij ziekte. In 2012 is sprake van een toename van het verhaal ex artikel 79 WW. Voor 2013 wordt een verdere stijging verwacht.

Het saldo van baten en lasten is in 2012 € 133 mln. negatief. Het vermogen ultimo 2012 komt uit op € 153 mln. negatief. Na aftrek van de liquiditeitsreserve van € 24 mln. ontstaat ultimo 2012 een negatief dekkingsaldo van € 177 mln. De calculatiepremie voor 2013 komt uit op 1,18%. Het premiepercentage 2012 is 0,78%. De aftrek voor eigenrisicodragers ZW wordt bij een calculatiepremie van 1,18% geraamd op 0,09%-punt.

Tabel 7.17 Financieel overzicht Ufo (mln. euro)			
	2011	2012	2013
LASTEN			
Uitkeringslasten			
Uitkeringen	536	599	668
Bijdrage ZVW	40	42	48
Sociale werkgeverslasten	46	57	64
Overig			
Rentelasten	0	0	1
Programmakosten overig	0	1	1
Uitvoeringskosten	34	42	42
Totale lasten	657	742	824
BATEN			
Premiebaten	321	302	456
Overig			
Verhaal ex art 79 WW	255	306	367
Rentebaten	1	0	0
Overige baten	0	0	0
Totale baten	577	608	824
SALDO	-80	-133	0
VERMOGENSPOSITIE			
Vermogen	-20	-153	-153
Liquiditeitsreserve	24	24	24
Dekkingsaldo	-44	-177	-177

In tabel 7.18 staat de bijstelling ten opzichte van de Januarinota in de lasten en baten van het Ufo voor 2011 en 2012.

Het volume 2011 is 200 uitkeringsjaren lager (0,7%) uitgekomen dan in januari geraamd. Voor 2012 is het volume met 300 uitkeringsjaren (1%) naar beneden bijgesteld. De gemiddelde jaaruitkering 2011 is met 0,9% naar beneden bijgesteld. De gemiddelde jaaruitkering 2012 is met 0,5% naar beneden bijgesteld.

De totale bijstelling 2011 is een positief resultaat van € 35 mln. De premiebaten komen hoger uit als gevolg van een correctie.

Tabel 7.18 Bijstellingen Ufo (mln. euro)			
	2011	2012	
LASTEN			
Uitkeringslasten	-14	-3	-12
Sociale werkgeverslasten		-11	1
Overig		-2	-1
Uitvoeringskosten		-1	9
BATEN			
Premiebaten	22	-2	9
Overig		26	-11
SALDO	35	1	

In 2012 is sprake van een geringe bijstelling van de totale lasten, totale baten en het saldo van baten en lasten. De uitkeringen zijn naar beneden bijgesteld. Het bedrag aan uitvoeringskosten komt hoger uit. De premiebaten komen voornamelijk hoger uit vanwege WW-premie over arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. De overige baten komen lager uit vanwege een minder groot verhaal van WW-uitkeringen op overheidswerkgevers.

7.7. Tf

Het Toeslagenfonds (Tf) verstrekt toeslagen op een uitkering van de moederwetten WAO, WIA, WAZ, Wajong, WW, ZW, Bia, IOW en Wamil. Daarnaast worden de Bia-, WTCG- en IOW-uitkeringen uit dit fonds gefinancierd.

De ontwikkelingen in uitkeringsjaren bij de moederwetten bepalen in belangrijke mate de financiële ontwikkeling van het Tf. In 2012 zal het bedrag aan toeslagen met € 18 mln. toenemen. In 2013 stijgt dit bedrag met € 10 mln. Door een verbetering in de registratie doet zich een verschuiving voor van WAO/WIA naar WAZ. De uitgaven WTCG stijgen in 2012 en 2013. De toename van 2011 op 2012 is het gevolg van de stijging van de tegemoetkoming van € 501,31 in 2011 naar € 510,95 in 2012. Naar verwachting bedraagt de tegemoetkoming in 2013 eveneens € 510,95 en is de lichte stijging in 2013 het gevolg van de toename van het volume.

De uitvoeringskosten hebben betrekking op de WTCG en IOW. De uitvoeringskosten TW worden gedragen door de fondsen van de betreffende moederwetten.

Tabel 7.19 Financieel overzicht Tf (mln. euro)						
	2011	2012	2013			
Uitkeringslasten						
Toeslagen TW	382	400	410			
w.v. WAO		222	214			204
WIA						
WAZ		5	10			10
Wajong		51	50			53
WW		76	96			112
ZW		28	30			30
Bia/IOW		1	1			1
Tegemoetkomingen WTCG	366	371	373			
w.v. WAO		193	179			165
IVA / WGA		61	75			87
WAZ		11	10			8
Wajong		101	108			113
Bia-uitkeringen	3	3	2			
IOW-uitkeringen	5	5	5			
Bijdrage ZVW	31	27	24			
Sociale werkgeverslasten	27	28	28			
Overig						
w.v. Toevoeging voorziening		4	4			4
Programmakosten overig		0	0			0
Uitvoeringskosten	2	2	2			
Totale lasten	819	840	848			

¹ vakantiegeld 2011: € 34 mln., 2012: € 30 mln., 2013: € 31 mln.

De bijstelling in het volume is in 2011 bij de TW 2.400 uitkeringsjaren (+1,3%) en bij de WTCG 700 uitkeringen (+0,1%). De bijstelling in het volume is in 2012 bij de TW 20.300 uitkeringsjaren lager (-1,2%) en bij de WTCG 300 uitkeringen lager.

De gemiddelde jaaruitkering is bij de TW in 2011 met 2,1% en in 2012 met 4,7% naar beneden bijgesteld. Deze neerwaartse bijstelling is het gevolg van een relatieve toename van het aandeel Wajong-toeslagen in het totaal van toeslagen. Deze Wajong-toeslagen zijn relatief laag. Weging met de overige hogere toeslagen resulteert in daling van de gemiddelde jaaruitkering. Het bedrag aan tegemoetkoming WTCG is voor 2011 met € 1 mln. verhoogd en voor 2012 niet gewijzigd.

De uitkeringslasten zijn in 2011 met € 14 mln. naar boven bijgesteld. De belangrijkste opwaartse bijstellingen zitten in de uitkeringslasten TW met € 11 mln. De uitkeringslasten IOW en WTCG zijn elk met € 1 mln. naar boven bijgesteld. De bijstelling TW bestaat uit hogere lasten voor toeslagen bij alle wetten met uitzondering van de ZW als gevolg van grotere volumes.

De uitkeringslasten zijn in 2012 € 37 mln. naar boven bijgesteld. De uitkeringslasten TW zijn met € 34 mln. bijgesteld, de Bia-uitkeringen met € 1 mln., de IOW-uitkeringen daalt met € 1 mln., de bijdrage ZVW neemt toe met € 3 mln. Bij de toeslagen zit de grootste bijstelling bij de toeslagen WAO/WIA, WAZ en WW als gevolg van een groter volume.

Tabel 7.20 Bijstellingen Tf (mln. euro)

	2011	2012
LASTEN		
Uitkeringslasten	14	37
Sociale werkgeverslasten	2	4
Overig	4	4
Uitvoeringskosten	0	0
Totale lasten	20	45

Bijlage 1 Nieuwe wet- en regelgeving

De financiële en volume-ontwikkelingen van de fondsen zijn onderhevig aan veranderende wet- en regelgeving. Van de wetswijzigingen, die in deze bijlage worden besproken, worden de effecten meegenomen in de ramingen. De effecten onder het kopje onzeker beleid worden buiten beschouwing gelaten.

Algemeen

Wet wijziging verrekening inkomsten met ziekengeld

In dit wetsvoorstel wordt een loonsanctie voor werkgevers van vangnetters ingevoerd. Het gaat dan om werknemers die ziek zijn als gevolg van orgaandonatie, zwangerschap of bevalling en werknemers met een no riskpolis. En verder is in dit wetsvoorstel een regeling voor de verrekening van inkomen uit arbeid tijdens ZW-uitkering opgenomen. De invoeringsdatum is 1 juli 2012.

Modernisering regelingen voor verlof en arbeidstijden

De wettelijke regelingen voor aanpassing van de arbeidsduur, ouderschapsverlof en kortdurend en langdurend zorgverlof worden verder geflexibiliseerd. In het wetsvoorstel wordt ook het bevallingsverlof verlengd voor moeders van wie de kinderen na de bevalling of gedurende het bevallingsverlof in het ziekenhuis worden opgenomen, vaak gerelateerd aan vroeggeboorte. De invoeringsdatum is 1 juli 2012.

Afschaffing dubbele heffingskorting

Met dit wetsvoorstel wordt de dubbele algemene heffingskorting geleidelijk afgebouwd naar één heffingskorting om te voorkomen dat werken vanuit een uitkeringssituatie minder gaat lonen. De invoeringsdatum is 1 januari 2012.

Wet woonlandbeginsel in de sociale zekerheid

Voor de AKW, de Anw, de Wet op het kindgebonden budget en de WGA-vervolguitkering zal het woonlandbeginsel worden ingevoerd. Dit houdt in dat (bij export van de uitkering buiten de EU) de hoogte van de uitkering wordt afgestemd op het kostenniveau van het land waar de uitkeringsgerechtigde en/of het kind woont. De ingangsdatum is 1 juli 2012.

Wet uniformering loonbegrip

Met deze wet worden verschillen tussen het loonbegrip voor de premieheffing werknemersverzekeringen en de loonheffing weggenomen. Het afschaffen van de franchise in premieheffing AWf is het gevolg van deze wet. De ingangsdatum is 1 januari 2013.

Voor de AKW, de Anw, de Wet op het kindgebonden budget en de WGA-vervolguitkering zal het woonlandbeginsel worden ingevoerd. Dit houdt in dat (bij export van de uitkering buiten de EU) de hoogte van de uitkering wordt afgestemd op het kostenniveau van het land waar de uitkeringsgerechtigde en/of het kind woont. De ingangsdatum is 1 juli 2013.

Wet koppeling met afwijkmogelijkheid (WKA)

De uitkeringen en het minimumloon zijn gekoppeld aan de contractloonstijging van het bedrijfsleven. De indexering vindt plaats op 1 januari en 1 juli. Het CPB raamt in het CEP 2012 een contractloonstijging van 0,79% op 1 januari 2012 en 0,64% op 1 juli 2012. Voor 2013 wordt een contractloonstijging verwacht van 0,77% op 1 januari en van 0,77% op 1 juli.

Arbeidsongeschiktheidsfondsen

Afschaffen afdracht WSW-besparing

Vanaf 1 januari 2012 worden besparingen op uitkeringen voor uitkeringsgerechtigden die werkzaam zijn in WSW-verband niet langer afgedragen aan het ministerie van Financiën. Deze zogenaamde anticumulatie WSW treedt op bij WAO-, WAZ- en Wajong-uitkeringen.

Werkloosheidsfondsen

Besluit deeltijd-WW tot behoud van vakkrachten

Werkgevers kunnen met deeltijd-WW werknemers behouden, die ze vanwege de crisis anders zouden moeten ontslaan. Deeltijd-WW wordt in eerste instantie voor drie maanden toegekend en kan twee maal met een termijn van 6 maanden worden verlengd. Tijdens de deeltijd-WW verbruiken werknemers opgebouwde WW-rechten, maar bouwen ook over de gewerkte uren nieuwe rechten op. Tijdens deeltijd-WW geldt geen sollicitatieplicht. De regeling deeltijd-WW vervangt de regeling Werkijdverkorting en is vanaf 1 april 2009 van kracht. Tot 1 juli 2011 konden aanvragen worden ingediend.

Europese Coördinatieverordening (833/2004)

Als gevolg van de Europese Coördinatieverordening 833/2004 is de nationale wetgeving aangepast in 2011. Gevolg hiervan is voor UWV dat de eerste drie maanden van een WW-uitkering verrekend wordt met een ander EU land.

Re-integratie

Wetsvoorstel Voorzieningen startende zelfstandigen

Aan startende ondernemers met een handicap werd tijdens de opstartfase van de onderneming een voorziening, zoals een doventolk, vervoer, verstrekt. Vanaf 2010 kan zo'n voorziening ook structureel worden toegekend.

Budget LKS en WW loopt af

Vanaf 2012 zijn de budgetten LKS en re-integratie WW op nihil gesteld. In 2012 wordt alleen nog betaald op voor 2012 gestarte LKS en re-integratietrajecten WW. De WW zal hierop worden aangepast.

Budget re-integratievoorzieningen

Vanaf 2012 geldt voor de re-integratievoorzieningen een budget met als doel om de lasten re-integratievoorzieningen de komende jaren te verlagen.

Bijlage 2 Premies

Tabel 1 Rekenpremies ¹ per 1 januari 2012 en 2013				
	2012		2013	
	Wg	Wn	Wg	Wn
Premiepercentages				
AOW		17,90		17,90
AWBZ		12,15		12,15
ANW		1,10		1,10
WAO - Aof	5,05		4,80	
WIA - Whk	0,55		0,55	
WW - Sfn ²	2,34		2,78	
WW - AWf	4,55	0,00	1,55	0,00
WW- Ufo	0,78		0,78	
ZVW	7,10		7,25	
Franchise AWf (euro per dag)	66	66		
Maximum premie-inkomensgrens WNVZ (euro per dag)	193	193	195	195

¹ Premies waarmee de sociale lasten over uitkeringen worden berekend.

² Vervangende sectorpremie over uitkeringen, incl. kinderopvang.

Bijlage 3 Balansen

Tabel 1 Balans Aof (mln. euro)			
	2011	2012	2013
ACTIVA			
Debiteuren	1.083	613	292
Voorziening dubieuze debiteuren	-85	-80	-77
Liquide middelen	1.744	2.348	2.326
Totale activa	2.742	2.881	2.825
PASSIVA			
Vermogen	2.038	2.446	2.431
Crediteuren	704	436	394
Totale passiva	2.742	2.881	2.825

Tabel 2 Balans Whk (mln. euro)			
	2011	2012	2013
ACTIVA			
Debiteuren	199	104	104
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0	0
Liquide middelen	1.246	1.380	1.390
Totale activa	1.445	1.483	1.494
PASSIVA			
Vermogen	1.395	1.457	1.470
Crediteuren	51	27	24
Totale passiva	1.445	1.483	1.494

Tabel 3 Balans AWf (mln. euro)			
	2011	2012	2013
ACTIVA			
Debiteuren	357	402	448
Voorziening dubieuze debiteuren	-25	-25	-25
Liquide middelen	2	0	0
Totale activa	334	377	423
PASSIVA			
Vermogen	-859	-4.008	-4.008
Crediteuren	1.192	745	803
Opgenomen gelden	0	3.641	3.628
Totale passiva	334	377	423

Tabel 4 Balans Sfn (mln. euro)			
	2011	2012	2013
ACTIVA			
Debiteuren	1.167	798	909
Voorziening dubieuze debiteuren	-53	-53	-53
Liquide middelen			
Totale activa	1.114	745	856
PASSIVA			
Vermogen	-754	-985	-986
Crediteuren	307	307	307
Opgenomen gelden	1.561	1.423	1.535
Totale passiva	1.114	745	856

Tabel 5 Balans Ufo (mln. euro)			
	2011	2012	2013
ACTIVA			
Debiteuren	88	43	51
Voorziening dubieuze debiteuren	-5	-5	-5
Liquide middelen	-49	0	0
Totale activa	34	38	46
PASSIVA			
Vermogen	-20	-153	-153
Crediteuren	54	69	72
Opgenomen gelden	0	122	128
Totale passiva	34	38	46

Bijlage 4 Overzichten wet-fonds

Tabel 1 Herleide uitkeringsjaren naar wet (x 1.000)						
	2011		2012		2013	
WIA-IVA	31,2		38,9		46,7	
w.v. Aof		31,2		38,9		46,7
WIA-WGA	79,5		96,3		113,0	
w.v. Aof		27,7		33,5		39,1
Whk		21,8		23,1		25,2
Sfn		19,0		24,7		30,0
Ufo		0,7		1,0		1,3
Erd		10,3		14,1		17,5
Wajong	192,7		179,1		187,5	
w.v. Afj		192,7		179,1		187,5
WAO	375,4		341,3		311,0	
w.v. Aof		375,4		341,3		311,0
WAZ	21,5		18,4		15,8	
w.v. Aof		21,5		18,4		15,8
WW-Ontslagwerkloosheid	225,4		263,0		297,0	
w.v. AWF		115,9		129,5		150,1
Sfn		98,6		120,5		131,5
Ufo		10,9		13,0		15,4
IOW	0,3		0,4		0,4	
w.v. Tf		0,3		0,4		0,4
ZW-zwangerschap	16,0		16,3		16,5	
w.v. AWF		14,1		14,4		14,6
Ufo		1,9		1,9		2,0
ZW-zieke werklozen	27,9		30,6		32,2	
w.v. AWF		26,6		29,3		30,8
Ufo		1,3		1,4		1,4
ZW-flex	47,0		46,4		46,4	
w.v. Sfn		45,2		44,7		44,7
Ufo		1,7		1,7		1,7
ZW-No risk	7,2		7,7		8,1	
w.v. AWF		7,2		7,7		8,1
ZW-overig	1,8		1,8		1,8	
w.v. AWF		1,7		1,7		1,7
Ufo		0,1		0,0		0,0
WAZO	42,8		42,8		42,8	
w.v. AWF		34,7		34,7		34,7
Ufo		8,1		8,1		8,1
WAZO-ZEZ	2,4		2,5		2,5	
w.v. Aof		2,4		2,5		2,5
TW	187,8		193,6		197,6	
w.v. Tf		187,8		193,6		197,6
BIA	0,4		0,4		0,3	
w.v. Tf		0,4		0,4		0,3

Tabel 2 Herleide uitkeringsjaren naar fonds (x 1.000)						
		2011	2012	2013		
Aof		458,2	434,6	415,2		
	w.v. WIA-IVA	31,2	38,9	46,7		
	WIA-WGA	27,7	33,5	39,1		
	WAO	375,4	341,3	311,0		
	WAZ	21,5	18,4	15,8		
	WAZO-ZEZ	2,4	2,5	2,5		
Whk		21,8	23,1	25,2		
	w.v. WIA-WGA	21,8	23,1	25,2		
Afj		192,7	179,1	187,5		
	w.v. Wajong	192,7	179,1	187,5		
Awf		200,2	217,3	239,9		
	w.v. WW-Ontslagwerkloosheid	115,9	129,5	150,1		
	ZW-Zwangerschap	14,1	14,4	14,6		
	ZW-Zieke werklozen	26,6	29,3	30,8		
	ZW-No risk	7,2	7,7	8,1		
	ZW-Overig	1,7	1,7	1,7		
	WAZO	34,7	34,7	34,7		
Sfn		162,8	189,8	206,2		
	w.v. WGA	19,0	24,7	30,0		
	WW-Ontslagwerkloosheid	98,6	120,5	131,5		
	ZW-Flex	45,2	44,7	44,7		
Ufo		24,7	27,2	30,0		
	w.v. WGA	0,7	1,0	1,3		
	WW-Ontslagwerkloosheid	10,9	13,0	15,4		
	ZW-Zwangerschap	1,9	1,9	2,0		
	ZW-Zieke werklozen	1,3	1,4	1,4		
	ZW-Flex	1,7	1,7	1,7		
	ZW-Overig	0,1	0,0	0,0		
	WAZO	8,1	8,1	8,1		
Tf		188,5	194,4	198,4		
	w.v. TW	187,8	193,6	197,6		
	BIA	0,4	0,4	0,3		
	IOW	0,3	0,4	0,4		
Erd WGA		10,3	14,1	17,5		

Tabel 3 Uitkeringsbedragen naar wet (mln. euro)						
		2011	2012	2013		
WIA-IVA		634	805	982		
	w.v. Aof	618	785	959		
	Tf (Wtcg)	16	20	23		
WIA-WGA		1.371	1.701	2.033		
	w.v. Aof	440	548	657		
	Whk	376	405	447		
	Sfn	320	427	526		
	Ufo	15	21	28		
	Erd	175	245	311		
	Tf (Wtcg)	45	55	64		
Wajong		2.574	2.368	2.516		
	w.v. Afj	2.473	2.260	2.404		
	Tf (Wtcg)	101	108	113		
WAO		6.978	6.293	5.739		
	w.v. Aof	6.785	6.115	5.574		
	Tf (Wtcg)	193	179	165		
WAZ		288	248	215		
	w.v. Aof	277	238	207		
	Tf (Wtcg)	11	10	8		
WW-Ontslagwerkloosheid		4.300	5.067	5.820		
	w.v. AWF	2.248	2.538	2.985		
	Sfn	1.826	2.252	2.502		
	Ufo	225	277	333		
WW-Overige soorten werkloosheid		336	429	450		
	w.v. Awf	305	401	421		
	Sfn	31	28	29		
IOW		5	5	5		
	w.v. Tf	5	5	5		
ZW-zwangerschap		297	308	317		
	w.v. AWF	261	272	279		
	Ufo	35	37	38		
ZW-zieke werklozen		455	512	546		
	w.v. AWF	434	489	522		
	Ufo	21	23	24		
ZW-flex		650	654	666		
	w.v. Sfn	621	625	635		
	Ufo	29	30	30		
ZW-No risk		98	108	115		
	w.v. AWF	98	108	115		
ZW-overig		38	38	39		
	w.v. AWF	36	37	38		
	Ufo	2	1	1		
WAZO		1.074	1.094	1.113		
	w.v. AWF	871	886	902		
	Ufo	204	208	212		
WAZO-ZEZ		40	42	43		
	w.v. Aof	40	42	43		
TW		379	397	406		
	w.v. Tf	379	397	406		
BIA		3	3	2		
	w.v. Tf	3	3	2		
Totaal Kas		19.518	20.072	21.008		
Mutaties verplichtingen		-107	23	36		
	w.v. WIA	19	13	17		
	Wajong	-17	6	3		
	WAO	-36	-36	-25		
	WAZ	-3	-3	-3		
	WW	-79	31	35		
	ZW	-3	5	3		
	WAZO	6	2	2		
	TW	4	4	4		
Totaal Transactie		19.411	20.095	21.044		

Tabel 4 Uitkeringsbedragen naar fonds (mln. euro)					
		2011	2012	2013	
Aof		8.160	7.728	7.440	
	w.v. WIA-IVA		618	785	959
	WIA-WGA		440	548	657
	WAO	6.785		6.115	5.574
	WAZ		277	238	207
	WAZO-ZEZ		40	42	43
Whk		376	405	447	
	w.v. WIA-WGA		376	405	447
Afj		2.473	2.260	2.404	
	w.v. Wajong	2.473		2.260	2.404
Awf		4.253	4.731	5.262	
	w.v. WW-Ontslagwerkloosheid		2.248	2.538	2.985
	WW-Overige soorten werkloosheid		305	401	421
	ZW-Zwangerschap		261	272	279
	ZW-Zieke werklozen		434	489	522
	ZW-No risk		98	108	115
	ZW-Overig		36	37	38
	WAZO		871	886	902
Sfn		2.798	3.332	3.692	
	w.v. WGA		320	427	526
	WW-Ontslagwerkloosheid		1.826	2.252	2.502
	WW-Overige soorten werkloosheid		31	28	29
	ZW-Flex		621	625	635
Ufo		531	596	665	
	w.v. WGA		15	21	28
	WW-Ontslagwerkloosheid		225	277	333
	ZW-Zwangerschap		35	37	38
	ZW-Zieke werklozen		21	23	24
	ZW-Flex		29	30	30
	ZW-Overig		2	1	1
	WAZO		204	208	212
Tf		752	776	787	
	w.v. TW		379	397	406
	Wtcg		366	371	373
	BIA		3	3	2
	IOW		5	5	5
Erd WGA		175	245	311	
		175		245	311
Totaal Kas		19.518	20.072	21.008	
Mutaties verplichtingen		-107	23	36	
	w.v. Aof		-29	-27	-16
	Whk		3	-2	2
	Afj		-17	6	3
	Awf		-34	22	30
	Sfn		-40	16	10
	Ufo		5	4	3
	Tf		4	4	4
Totaal Transactie		19.411	20.095	21.044	

Bijlage 5 Sectorfondsen

2011										
Sector	Lasten (mln. €)				LR ¹	Baten (mln. €)			Vermogen ² (mln. €)	D/J ¹
	Totaal	w.v. uitkeringen				Totaal	w.v.			
		WW	ZW	WGA			premies			
1 Agrarisch bedrijf	51,9	28,5	6,8	4,3	2,20	55,3	43,4	2,1	0,02	
2 Tabakverwerkende ind.	3,5	2,2	0,2	0,3	2,47	4,0	2,1	0,4	0,10	
3 Bouwbedrijf	136,3	75,0	22,4	10,0	2,55	138,2	82,9	-12,9	-0,11	
4 Baggerbedrijf	1,3	0,9	0,1	0,1	0,52	0,8	0,2	1,6	1,23	
5 Hout en emballage ind.	4,7	2,5	0,8	0,3	2,67	5,2	4,2	-1,5	-0,34	
6 Timmerindustrie	8,7	4,5	1,5	0,8	3,31	8,1	4,6	0,2	0,01	
7 Meubel & orgelbouw ind.	13,6	7,0	2,2	1,2	3,34	14,6	11,3	-1,9	-0,17	
8 Groothandel hout, etc.	4,7	2,8	0,5	0,4	2,27	5,7	3,8	-0,9	-0,22	
9 Grafische industrie	38,3	21,9	4,9	3,3	4,24	39,2	24,6	-3,6	-0,11	
10 Metaalindustrie	52,5	26,4	7,4	5,5	1,14	112,9	104,9	19,5	0,35	
11 Electrotechnische ind.	20,7	13,1	1,6	1,5	1,29	26,0	24,3	-2,3	-0,12	
12 Metaal en techn. bedr.	194,2	96,9	34,0	18,5	1,79	218,8	186,7	-48,9	-0,28	
13 Bakkerijen	13,2	5,6	2,7	1,5	2,17	13,9	11,9	-4,2	-0,35	
14 Suikerverw. ind.	5,7	2,8	0,9	0,8	1,61	5,9	4,6	-1,3	-0,25	
15 Slagersbedrijven	6,0	2,1	1,2	1,1	2,70	5,4	5,3	-1,4	-0,26	
16 Slagers overig	10,0	4,5	2,2	1,5	1,94	9,1	7,7	-1,1	-0,14	
17 Detailh. & ambachten	182,2	87,1	30,9	16,3	3,07	187,8	151,4	-62,3	-0,36	
18 Reiniging	66,0	24,9	14,0	8,7	4,05	69,3	56,0	-27,3	-0,58	
19 Grootwinkelbedrijf	79,8	38,5	13,2	7,8	1,98	77,2	55,3	-33,8	-0,45	
20 Havenbedrijven	37,1	18,3	6,4	4,0	1,72	42,5	38,0	-11,8	-0,34	
21 Havenclassificeerders	2,4	1,2	0,4	0,3	2,53	2,8	2,2	-0,9	-0,39	
22 Binnenscheepvaart	4,1	1,7	0,9	0,4	1,62	4,0	4,0	-2,0	-0,51	
23 Visserij	0,5	0,2	0,1	0,1	1,55	0,3	0,3	0,5	0,99	
24 Koopvaardij	2,6	1,0	0,7	0,3	1,10	2,7	2,5	-1,1	-0,47	
25 Vervoer KLM	4,2	2,2	0,5	0,6	0,36	5,2	4,8	0,5	0,10	
26 Vervoer NS	5,6	3,4	0,4	0,7	0,72	6,1	4,9	-1,0	-0,19	
27 Vervoer posterijen	15,2	8,0	2,0	1,1	1,58	14,9	7,4	-4,9	-0,34	
28 Taxivervoer	22,7	7,4	6,0	3,1	5,63	25,4	20,4	-9,3	-0,45	
29 Openbaar vervoer	4,3	2,2	0,8	0,3	0,81	4,3	2,9	-0,9	-0,23	
30 Besloten busvervoer	3,6	1,6	0,8	0,3	3,69	3,5	2,8	-1,2	-0,36	
31 Overig personenvervoer	1,7	0,9	0,3	0,1	1,87	1,8	1,6	-0,1	-0,10	
32 Overig goederenvervoer	92,0	36,9	21,4	12,8	2,17	111,3	93,6	-29,1	-0,35	
33 Horeca algemeen	105,7	50,3	19,0	8,7	3,07	109,9	90,5	-27,2	-0,39	
34 Horeca catering	10,2	3,9	2,5	1,0	3,17	10,4	9,6	-8,3	-0,85	
35 Gezondheid, ...	373,6	177,8	69,3	33,0	1,32	390,9	301,8	-91,6	-0,27	
38 Banken	80,0	55,5	4,9	3,6	1,73	76,7	41,4	-16,1	-0,21	
39 Verzekering & ziekenf.	31,8	21,0	2,7	1,4	1,38	38,5	24,3	-18,8	-0,60	
40 Uitgeverij	28,8	16,9	3,5	2,1	2,91	33,0	24,8	-12,6	-0,46	
41 Groothandel I	96,3	55,0	12,7	7,2	1,84	104,8	86,3	-35,3	-0,39	
42 Groothandel II	169,4	94,6	22,0	14,5	2,19	185,6	155,2	-80,0	-0,49	
43 Zakelijke dienstv. I	40,1	23,6	4,8	2,7	1,38	52,2	32,6	-7,3	-0,20	
44 Zakelijke dienstv. II	322,4	196,8	38,0	17,3	2,48	344,5	236,3	-92,1	-0,30	
45 Zakelijke dienstv. III	272,1	161,5	33,7	18,0	2,21	226,5	268,5	-14,7	-0,07	
46 Zuivelindustrie	4,3	2,6	0,4	0,4	1,01	2,8	1,7	1,7	0,39	
47 Textielindustrie	4,7	2,2	0,6	0,8	2,22	6,3	5,9	-1,3	-0,29	
48 Steen, cement, ...	13,3	6,4	2,4	1,6	1,83	15,6	13,6	-6,5	-0,51	
49 Chemische industrie	30,0	15,0	4,2	3,9	1,19	43,5	42,8	-6,2	-0,23	
50 Voedingsindustrie	25,6	13,7	3,6	2,9	1,36	26,9	25,5	-5,1	-0,22	
51 Algemene industrie	31,0	18,1	3,3	2,8	1,40	36,8	31,9	-12,0	-0,40	
52 Uitzendbedrijven	627,5	239,3	162,7	72,6	10,47	623,1	459,5	-64,1	-0,24	
53 Bewakingsondern.	24,7	11,6	5,1	2,4	3,39	26,7	20,2	-6,6	-0,29	
54 Culturele instellingen	51,3	34,0	3,7	2,2	3,77	48,3	43,5	-29,2	-0,58	
55 Overige bedr. en ber.	30,2	15,0	4,6	3,5	2,57	35,9	32,1	-17,1	-0,59	
56 Schildersbedrijf	32,1	20,6	3,4	1,8	5,03	27,4	17,1	15,6	0,19	
57 Stukadoorsbedrijf	10,8	5,9	1,7	0,8	5,78	11,4	5,4	-0,6	-0,07	
58 Dakdekkersbedrijf	7,5	4,6	0,9	0,3	6,06	7,8	4,8	-1,3	-0,19	
59 Mortelbedrijf	1,4	1,0	0,0	0,1	2,05	1,6	0,8	-0,1	-0,08	
60 Steenhouwersbedr.	0,4	0,1	0,1	0,0	2,61	0,5	0,3	0,1	-0,43	
61-67 Overheid	60,1	20,4	16,2	10,5	2,05	45,6	44,1	23,7	0,37	
68 Railbouw	1,5	0,8	0,2	0,1	0,83	1,3	0,7	0,2	0,14	
69 Telecommunicatie	23,0	15,1	1,9	1,3	1,65	31,2	21,7	-0,2	-0,02	
Totaal	3.598,7	1.815,6	616,6	325,4	2,32	3.787,9	3.013,3	-753,8	-0,26	

¹ LR = lastenratio; D/J = dekkingsaldo/jaarlasten

² In een aantal sectorvermogens 2011 zijn conform wet- en regelgeving vermogensoverdrachten over de afgelopen jaren verantwoord.

2012										
Sector	Lasten (mln. €)				LR ¹	Baten (mln. €)			Vermogen (mln. €)	D/J ¹
	Totaal	w.v. uitkeringen				Totaal	w.v.			
		WW	ZW	WGA			premies			
1 Agrarisch bedrijf	62,7	37,0	6,8	5,7	2,59	61,2	59,6	0,6	-0,01	
2 Tabakverwerkende ind.	4,1	2,6	0,2	0,4	2,82	3,0	2,8	-0,7	-0,18	
3 Bouwbedrijf	181,1	109,5	22,9	13,2	3,37	161,8	156,5	-32,1	-0,20	
4 Baggerbedrijf	1,5	0,9	0,2	0,1	0,58	0,3	0,2	0,4	0,28	
5 Hout en emballage ind.	5,3	3,0	0,8	0,4	2,94	6,6	6,5	-0,1	-0,05	
6 Timmerindustrie	11,2	6,4	1,5	1,0	4,23	10,5	10,1	-0,5	-0,07	
7 Meubel & orgelbouw ind.	15,5	8,4	2,3	1,6	3,75	16,3	16,0	-1,1	-0,09	
8 Groothandel hout, etc.	5,6	3,5	0,5	0,5	2,59	6,3	6,2	-0,2	-0,06	
9 Grafische industrie	41,9	24,4	4,8	4,4	4,57	48,8	47,8	3,2	0,06	
10 Metaalindustrie	59,1	31,7	7,2	7,2	1,23	72,8	70,9	33,2	0,54	
11 Electrotechnische ind.	22,6	14,5	1,6	2,0	1,35	33,0	32,4	8,1	0,35	
12 Metaal en techn. bedr.	228,8	123,4	34,8	24,4	2,03	240,8	235,1	-36,9	-0,18	
13 Bakkerijen	15,0	6,8	2,8	2,0	2,43	15,8	15,6	-3,4	-0,25	
14 Suikerverw. ind.	6,8	3,4	1,0	1,1	1,87	6,6	6,4	-1,5	-0,25	
15 Slagersbedrijven	6,9	2,6	1,3	1,4	3,04	7,1	7,0	-1,2	-0,19	
16 Slagers overig	11,6	5,5	2,2	2,0	2,23	16,1	15,7	3,3	0,26	
17 Detailh. & ambachten	209,1	108,3	31,3	21,5	3,48	198,4	193,9	-73,0	-0,37	
18 Reiniging	74,7	30,5	14,1	11,4	4,51	73,9	72,4	-28,2	-0,41	
19 Grootwinkelbedrijf	87,7	44,2	13,1	10,2	2,15	83,2	81,4	-38,3	-0,46	
20 Havenbedrijven	43,2	22,4	6,6	5,3	1,96	46,2	45,2	-8,9	-0,23	
21 Havenclassificeerders	2,6	1,3	0,4	0,4	2,67	2,7	2,6	-0,8	-0,33	
22 Binnenscheepvaart	4,9	2,4	0,9	0,6	1,89	4,3	4,1	-2,5	-0,55	
23 Visserij	0,7	0,3	0,1	0,1	1,90	0,5	0,5	0,4	0,58	
24 Koopvaardij	3,0	1,3	0,7	0,4	1,28	2,9	2,8	-1,3	-0,45	
25 Vervoer KLM	5,2	2,8	0,5	0,8	0,44	4,8	4,6	0,0	-0,01	
26 Vervoer NS	6,1	3,7	0,4	0,9	0,77	6,4	6,3	-0,7	-0,12	
27 Vervoer posterijen	18,1	10,2	2,1	1,5	1,85	13,5	13,1	-9,5	-0,54	
28 Taxivervoer	25,4	9,1	6,0	4,1	6,19	24,9	24,3	-9,9	-0,42	
29 Openbaar vervoer	5,2	2,9	0,8	0,4	0,97	4,1	4,0	-2,0	-0,40	
30 Besloten busvervoer	4,5	2,4	0,8	0,4	4,61	4,0	3,9	-1,8	-0,41	
31 Overig personenvervoer	2,6	1,6	0,3	0,1	2,75	2,7	2,6	-0,1	-0,04	
32 Overig goederenvervoer	109,8	49,0	21,5	16,9	2,54	109,0	106,3	-29,9	-0,30	
33 Horeca algemeen	124,3	64,5	19,8	11,4	3,51	110,1	107,4	-41,4	-0,36	
34 Horeca catering	11,2	4,7	2,5	1,3	3,40	11,3	11,1	-8,3	-0,77	
35 Gezondheid, ...	439,9	225,0	72,9	43,5	1,47	397,4	388,5	-134,0	-0,33	
38 Banken	88,7	62,4	4,8	4,8	1,87	87,5	85,3	-17,4	-0,20	
39 Verzekering & ziekenf.	37,6	25,8	2,7	1,8	1,59	40,2	39,3	-16,2	-0,44	
40 Uitgeverij	32,0	19,4	3,4	2,8	3,15	37,1	36,4	-7,6	-0,25	
41 Groothandel I	111,7	67,2	12,7	9,5	2,06	114,3	111,6	-32,7	-0,31	
42 Groothandel II	195,4	114,2	22,5	19,2	2,44	193,0	188,6	-82,4	-0,44	
43 Zakelijke dienstv. I	47,3	29,3	4,9	3,5	1,60	40,7	39,7	-13,9	-0,31	
44 Zakelijke dienstv. II	375,7	239,1	38,6	22,9	2,84	327,9	318,6	-139,8	-0,39	
45 Zakelijke dienstv. III	319,5	196,6	34,4	23,8	2,56	263,8	256,1	-70,4	-0,24	
46 Zuivelindustrie	4,8	2,8	0,5	0,6	1,12	3,3	3,2	0,2	0,03	
47 Textielindustrie	5,4	2,7	0,6	1,1	2,54	6,1	6,0	-0,6	-0,13	
48 Steen, cement, ...	16,9	9,0	2,4	2,1	2,27	18,1	17,3	-5,3	-0,34	
49 Chemische industrie	34,3	18,0	4,2	5,1	1,34	40,5	39,7	0,0	-0,02	
50 Voedingsindustrie	30,4	16,9	3,7	3,8	1,59	30,7	30,1	-4,7	-0,17	
51 Algemene industrie	39,1	24,3	3,4	3,7	1,73	34,5	33,5	-16,6	-0,44	
52 Uitzendbedrijven	758,2	330,8	161,0	96,3	13,31	701,2	465,1	-121,0	-0,19	
53 Bewakingsondern.	28,6	14,3	5,1	3,1	3,85	27,9	27,3	-7,2	-0,28	
54 Culturele instellingen	59,7	40,7	3,8	2,9	4,30	53,9	52,5	-34,9	-0,59	
55 Overige bedr. en ber.	34,7	18,2	4,7	4,7	2,90	37,6	36,9	-14,2	-0,43	
56 Schildersbedrijf	46,4	31,4	3,6	2,4	7,23	34,6	23,5	3,8	-0,03	
57 Stukadoorsbedrijf	13,7	8,3	1,7	1,1	7,34	13,6	11,5	-0,7	-0,07	
58 Dakdekkersbedrijf	8,7	5,8	0,9	0,4	6,99	7,6	6,6	-2,3	-0,28	
59 Mortelbedrijf	1,9	1,4	0,1	0,1	2,80	1,2	1,1	-0,8	-0,43	
60 Steenhouwersbedr.	0,4	0,2	0,1	0,0	3,13	0,3	0,3	0,0	-0,05	
61-67 Overheid	71,2	24,4	16,7	13,9	2,41	52,2	50,5	4,7	0,03	
68 Railbouw	1,8	1,2	0,2	0,1	1,00	1,8	1,7	0,2	0,08	
69 Telecommunicatie	27,0	18,2	2,0	1,7	1,83	40,6	39,9	13,4	0,48	
Totaal	4.248,8	2.292,9	624,5	430,1	2,66	4.017,4	3.686,1	-985,3	-0,25	

¹ LR = lastenratio; D/J = dekkingsaldo/jaarlasten

2013									
Sector	Lasten (mln. €)				LR ¹	Baten (mln. €)		Vermogen (mln. €)	D/J ¹
	Totaal	w.v. uitkeringen				Totaal	w.v. premies		
		WW	ZW	WGA					
1 Agrarisch bedrijf	68,7	40,2	6,9	7,0	2,81				
2 Tabakverwerkende ind.	4,6	2,9	0,2	0,5	3,14				
3 Bouwbedrijf	200,9	122,4	23,3	16,2	3,67				
4 Baggerbedrijf	1,6	1,0	0,2	0,1	0,62				
5 Hout en emballage ind.	6,0	3,4	0,8	0,5	3,35				
6 Timmerindustrie	12,6	7,3	1,6	1,3	4,81				
7 Meubel & orgelbouw ind.	17,5	9,5	2,3	2,0	4,28				
8 Groothandel hout, etc.	6,2	3,9	0,5	0,6	2,79				
9 Grafische industrie	47,5	27,9	4,8	5,4	5,24				
10 Metaalindustrie	66,2	35,6	7,4	8,9	1,36				
11 Electrotechnische ind.	25,5	16,4	1,7	2,4	1,51				
12 Metaal en techn. bedr.	254,5	137,5	35,5	30,0	2,23				
13 Bakkerijen	16,8	7,7	2,9	2,5	2,70				
14 Suikerverw. ind.	7,6	3,8	1,0	1,3	2,09				
15 Slagersbedrijven	7,8	2,9	1,3	1,7	3,40				
16 Slagers overig	13,2	6,2	2,3	2,5	2,50				
17 Detailh. & ambachten	228,7	118,0	31,3	26,5	3,79				
18 Reiniging	83,0	33,8	14,4	14,0	4,89				
19 Grootwinkelbedrijf	96,3	48,3	13,0	12,5	2,36				
20 Havenbedrijven	47,9	24,8	6,7	6,5	2,14				
21 Havenclassificeerders	2,9	1,4	0,4	0,5	2,94				
22 Binnenscheepvaart	5,3	2,6	0,9	0,7	2,04				
23 Visserij	0,7	0,4	0,1	0,1	2,09				
24 Koopvaardij	3,3	1,4	0,7	0,5	1,38				
25 Vervoer KLM	5,9	3,1	0,5	1,0	0,48				
26 Vervoer NS	6,9	4,1	0,4	1,1	0,85				
27 Vervoer posterijen	20,0	11,3	2,1	1,8	2,01				
28 Taxivervoer	28,2	10,1	6,1	5,0	6,75				
29 Openbaar vervoer	5,7	3,2	0,8	0,4	1,05				
30 Besloten busvervoer	5,0	2,6	0,8	0,5	4,98				
31 Overig personenvervoer	2,8	1,7	0,3	0,2	2,96				
32 Overig goederenvervoer	121,3	53,8	21,8	20,8	2,76				
33 Horeca algemeen	137,4	71,4	20,2	14,1	3,75				
34 Horeca catering	12,4	5,2	2,5	1,6	3,64				
35 Gezondheid, ...	476,7	241,9	74,5	53,6	1,50				
38 Banken	101,6	71,8	4,9	5,9	2,11				
39 Verzekering & ziekenf.	42,8	29,6	2,8	2,3	1,78				
40 Uitgeverij	35,7	21,7	3,5	3,4	3,43				
41 Groothandel I	123,9	74,6	13,0	11,7	2,21				
42 Groothandel II	217,3	126,8	23,0	23,6	2,63				
43 Zakelijke dienstv. I	52,4	32,5	5,0	4,3	1,72				
44 Zakelijke dienstv. II	415,2	265,1	39,4	28,1	3,05				
45 Zakelijke dienstv. III	353,7	218,0	35,2	29,3	2,74				
46 Zuivelindustrie	5,4	3,2	0,5	0,7	1,25				
47 Textielindustrie	6,2	3,0	0,6	1,3	2,94				
48 Steen, cement, ...	18,9	10,1	2,4	2,6	2,58				
49 Chemische industrie	38,8	20,4	4,2	6,3	1,52				
50 Voedingsindustrie	34,2	19,0	3,8	4,6	1,77				
51 Algemene industrie	44,1	27,5	3,4	4,5	1,98				
52 Uitzendbedrijven	834,5	363,8	163,5	118,5	14,36				
53 Bewakingsondern.	31,8	16,0	5,2	3,8	4,18				
54 Culturele instellingen	66,5	45,4	3,9	3,6	4,68				
55 Overige bedr. en ber.	39,4	20,7	4,7	5,8	3,32				
56 Schildersbedrijf	51,5	35,1	3,7	3,0	7,87				
57 Stukadoorsbedrijf	15,1	9,2	1,7	1,3	7,93				
58 Dakdekkersbedrijf	9,1	6,0	0,9	0,5	7,22				
59 Mortelbedrijf	2,0	1,5	0,1	0,1	2,89				
60 Steenhouwersbedr.	0,5	0,2	0,1	0,1	3,39				
61-67 Overheid	80,2	27,6	17,1	17,0	2,68				
68 Railbouw	2,0	1,3	0,2	0,2	1,09				
69 Telecommunicatie	30,0	20,2	2,1	2,0	1,92				
Totaal	4.700,4	2.537,9	635,4	529,2	2,87				

¹ LR = lastenratio; D/J = dekkingssaldo/jaarlasten

Bijlage 6 Fondsenbeheer bij UWV

Geschiedenis fondsenbeheer bij UWV

De moderne geschiedenis van de Sociale Verzekeringen start in 1949, met het aannemen van de Werkloosheidswet en de oprichting van het Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf). De WW treedt volledig in werking in 1952, als ook de Organisatiewet Sociale Verzekeringen wordt ingevoerd. Daarmee werd ook de publiekrechtelijke status geregeld van de wachtgeldfondsen en de ziekingeldkassen, die in sommige sectoren al bestonden. Toen al werd de WW in twee delen gefinancierd: de eerste 38 dagen werden uit de wachtgeldfondsen (de voorlopers van de huidige sectorfondsen) betaald en de volgende 78 dagen kwamen ten laste van het Awf. In 1952 kwam ook een uitvoeringsstructuur tot stand die tot 1995 zou blijven bestaan. De taak van regelgeving en toezicht was belegd bij de Sociale Verzekeringsraad (Svr) die een tripartiet bestuur kende bestaande uit kroonleden en vertegenwoordigers van werkgevers en werknemersorganisaties. Het fondsbeheer en de premievaststelling waren belegd bij het Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf)-bestuur en bij de bedrijfsverenigingen voor de wachtgeldfondsen en ziekingeldkassen. Het vaststellen en betalen van uitkeringen vond plaats door de uitvoeringsorganen, waarvan het Gemeenschappelijk Administratiekantoor (GAK) het grootste was en waar de meeste bedrijfsverenigingen hun uitvoerende taken hadden ondergebracht.

Tussen 1952 en 1994 kwamen er nog 3 fondsen bij met eigen besturen: Het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) werd opgericht in 1967 en betaalde de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen van werknemers op grond van de WAO. Het Algemeen arbeidsongeschiktheidsfonds (AAf) werd opgericht in 1976 en betaalde de uitkeringen van de volksverzekering AAW. Hierdoor kregen ook zelfstandigen en jonggehandicapten recht op een uitkering. De uitkeringen van werknemers werden nu uit 2 delen gefinancierd: de uitkering tot 70% van het minimumloon word betaald uit het AAf en het meerdere uit het Aof. AAf en Aof hadden vanwege de samenhang één bestuur. Tenslotte werd het Toeslagenfonds (Tf) opgericht in 1987. Dit fonds werd niet uit de premies, maar uit een rijksbijdrage gefinancierd. Uit dit fonds werden de WW, WAO- en AAW-uitkeringen waar nodig aangevuld tot bijstandsniveau. De besturen van het AWf, het Aof, het AAf en de bedrijfsverenigingen stelden zelf premies vast, onder goedkeuring van de minister van Sociale Zaken.

In 1993-1994 vond de parlementaire enquête o.l.v. toenmalig PvdA-kamerlid Buurmeijer plaats over de grote stijging van het aantal WAO-uitkeringen. Die enquête leidde tot een drastische reorganisatie van de sociale zekerheid. De Sociale Verzekeringsraad en de fondsbesturen werden opgeheven. De toezichttaken werden ondergebracht in het College Toezicht Sociale Verzekeringen (Ctsv). Het fondsbeheer werd ondergebracht in het Tijdelijk Instituut voor Coördinatie en Afstemming (TICA). In 1997 werden de bedrijfsverenigingen opgeheven. Het beheer van de wachtgeldfondsen werd ondergebracht bij het Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen (LISV), de rechtsopvolger van het Tica en de Federatie van Bedrijfsverenigingen. Net als het bestuur van het Tica was ook het LISV-bestuur tripartiet samengesteld. Het LISV nam het fondsbeheer over van het TICA en de bedrijfsverenigingen. Voor de premievaststelling wachtgeldfondsen werd het LISV geadviseerd door de in 1997 nieuw opgerichte sectororganen (deze adviestaak was in de Nieuwe Organisatiewet 1997 wettelijk verankerd).

In 1996 werden de ziekengeldkassen opgeheven, omdat werkgevers per 1 februari 1996 een loondoorbetalingsplicht van één jaar kregen bij ziekte. In 1998 werd de AAW ingetrokken en vervangen door twee nieuwe wetten: de Wet Arbeidsongeschiktheid jonggehandicapten (Wajong) en de wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (WAZ). Ook de WAO werd gewijzigd: het werd mogelijk voor werkgevers om voor de eerste 5 jaar van de WAO eigenrisicodrager te worden. Tenslotte kwamen door de Wet Overheidspersoneel onder de Werknemersverzekeringen (WOOW), de ambtenaren onder de WAO te vallen. Met de tweede tranche van de WOOW die in 2001 in werking trad, vielen ambtenaren ook onder de WW en de ZW. De overheid had daarvoor zijn eigen wachtgeldregeling net zoals de overheid voor 1998 zijn eigen invaliditeitspensioenen had.

De wetswijzigingen leidden tot de opheffing van het AAF, maar ook tot de vorming van een aantal nieuwe fondsen: de arbeidsongeschiktheidskas (Aok) werd opgericht in 1998 en betaalde de eerste 5 jaar arbeidsongeschiktheid voor de publieke verzekering. De publiek verzekerde werkgever betaalde een individueel gedifferentieerde premie. Het Re-integratiefonds (Rf) vergoedde de kosten voor re-integratietrajecten en voorzieningen voor arbeidsongeschikten. Dit fonds werd gefinancierd uit bijdragen van het Aof, Afj, AfZ, Awf en het Ufo. Het Arbeidsongeschiktheidsfonds Jonggehandicapten (AfJ) werd opgericht in 1998 en betaalde de uitkeringen op grond van de Wajong. Het Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (AfZ) werd opgericht in 1998 en betaalde de uitkeringen op grond van de WAZ. In 2005 verdwijnt het AfZ weer na de intrekking van de WAZ in 2004. Het Uitvoeringsfonds Overheid (Ufo) werd tenslotte opgericht in 2001 en betaalde de WW- en ZW-uitkeringen aan overheidspersoneel. De WW-uitkeringen worden niet uit premies gefinancierd. Overheidsinstellingen zijn eigen risicodrager: de publieke uitvoerder betaalt de WW-uitkering en verhaalt deze op de werkgever.

Tabel: Overzicht fondsen bij UWV en zijn voorgangers

Fonds	Opgericht	Afgeschaft	Wet	Financiering
Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf)	1949		WW	Premie
Wachtgeldfondsen (later sectorfondsen)	1952		WW	Premie
Ziekengeldkassen	1952	1996	ZW	Premie
Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)	1967		WAO, WIA	Premie
Algemeen arbeidsongeschiktheidsfonds (AAF)	1976	1998	AAW	Rijk
Toeslagenfonds (Tf)	1987		TW	Rijk
Arbeidsongeschiktheidskas (Aok)	1998	2011	WAO	Premie
Re-integratiefonds (Rf)	1998	2011	REA	Premie/Rijk
Arbeidsongeschiktheidsfonds Jonggehandicapten (Afj)	1998		Wajong	Rijk
Arbeidsongeschiktheidsfonds Zelfstandigen (Afz)	1998	2006	WAZ	Premie
Uitvoeringsfonds Overheid (Ufo)	2001		WW	Premie
Werkhervattingskas (Whk)	2006		WIA (WGA)	Premie

Met de wet SUWI fuseerde het LISV met de 5 uitvoeringsorganen (zoals bijv. het GAK) tot het UWV. Het UWV erft de taak fondsbeheer van het LISV. Anders dan het LISV heeft het UWV niet langer regelgevende bevoegdheden: die gaan over naar het ministerie. Het UWV heeft ook niet langer een bestuur waarin de sociale partners vertegenwoordigd zijn, maar een door de minister benoemde Raad van Bestuur. De sectororganen werden in 2002 opgeheven. Daarmee is in de uitvoering van de sociale verzekeringen niet langer een rol weggelegd voor de sociale partners. Het UWV raadpleegt op eigen initiatief nog wel de brancheorganisaties voor een premieadvies over sectorpremies.

Met ingang van 2006 wordt de taak premie-inning overgeheveld van het UWV naar de Belastingdienst. Daarmee verdwijnt ook de werkgeversadministratie en de indeling van het bedrijfs- en beroepsleven bij het UWV. Wel gaat het UWV de Polisadministratie beheren. In 2006 wordt ook de WIA ingevoerd. De periode eigenrisicodragen WIA wordt 10 jaar. Ook wordt de Wet Re-integratie arbeidsgehandicapten (REA) grotendeels ingetrokken. De wetwijzigingen leiden tot de oprichting van de Werkhervattingskas (Whk) in 2007, waaruit de publiek verzekerde WIA-uitkeringen in de eerste 10 jaar worden betaald. Er verdwijnen twee fondsen: in 2011 worden zowel de Arbeidsongeschiktheidskas als het Re-integratiefonds opgeheven. Momenteel resteren er nog zeven fondsen (zie tabel).

Premievaststelling en begrotingsbeleid

Vanaf 1952 tot in de jaren 80 stelden de toenmalige fondsbeheerders (de voorlopers van UWV) de premies vast voor de desbetreffende sociale verzekeringen. Deze premies werden vastgesteld op basis van een lastendekkend beeld: geraamde uitgaven en inkomsten moeten aan elkaar gelijk zijn, rekening houdend met het overschot of tekort dat in een fonds aanwezig is. Dit vermogen werd door de fondsbeheerders beheerd: zij waren verantwoordelijk voor het verzorgen van voldoende liquiditeit (bv de piek in mei als gevolg van de vakantie-uitkering) én voor het op verantwoorde manier beheren van het vermogen (het behalen van een risicoloos rendement). De premies behoeften de goedkeuring van de minister van SZW. Deze onthield nagenoeg altijd zijn goedkeuring, omdat de premies niet pasten in het gewenste koopkrachtbeeld. In de praktijk was dus het belang van de koopkracht altijd hoger dan het belang van een goed (=lastendekkend) fondsbeheer.

In de jaren '80 bestond er daarnaast nog een scheiding tussen de begrotingsgefinancierde uitgaven en de premiegefinancierde uitgaven. Ten aanzien van de eerste categorie moesten tegenvallers worden gecompenseerd door ombuigingen dan wel meevallers. Ten aanzien van de tweede categorie gold dat tegenvallers leidden tot hogere premies het jaar daarna.

In 1992 verschijnt het 9^e rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte. Dit rapport bepleit een zogenaamde ijklijn sociale zekerheid die als een uitgavenplafond fungeert. Tegenvallers in de sociale zekerheid moeten binnen de sociale zekerheid worden gecompenseerd. Het hiermee gedefinieerde trendmatige begrotingsbeleid krijgt vorm in het eerste kabinet Kok. Vanaf toen maakte het voor de regels van de budgetdiscipline niet meer uit of uitgaven premie- dan wel begrotingsgefinancierd waren. Daarmee werd meteen de definitie van het financieringstekort anders: ook de premie-uitgaven maakten onderdeel uit van dit tekort. Met betrekking tot de sociale zekerheidsuitgaven werden alle uitgaven voortaan bij elkaar opgeteld, zowel de premie- als de begrotingsgefinancierde uitgaven. Bij aanvang van de kabinetsperiode werd een meerjarenbeeld opgesteld dat maatgevend werd voor de gehele kabinetsperiode: de ijklijn sociale zekerheid (later de ijklijn sociale zekerheid en arbeidsmarkt).

In de tweede plaats werden de regels voor mee- en tegenvallers verscherpt. Uitgaven en inkomsten werden volledig van elkaar losgekoppeld. Een uitgaventegenvaller, dat wil zeggen een overschrijding van de ijklijn, *moest* worden gecompenseerd door een even grote uitgavendaling elders: in de praktijk was dit bijna altijd een bezuiniging. Uitgaventegenvallers mochten dus niet meer worden gecompenseerd door inkomstenmeevallers. Een inkomstenmeevaller (of – tegenvaller) kwam direct ten gunste (ten laste) van het financieringstekort.

In 1992 is het Verdrag van Maastricht getekend. Naarmate de invoering van de Euro dichterbij komt heeft dit ook consequenties voor het begrotingsbeleid.

In het 10^e rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte wordt gepleit voor een prominenter rol van het EMU-saldo als begrotingsnorm. Bovendien wordt een meer vrije werking van de “automatische stabilisatoren” bepleit, oftewel constante premies en belastingpercentages gedurende de kabinetsperiode. De premies worden daarmee afgestemd op het verwachte lastenbeeld aan het begin van een kabinetsperiode, ongeacht de werkelijke lastenontwikkeling in de jaren daarna. Het streven naar lastendeckende premies heeft daarmee geen betekenis meer.

In 2006 wordt de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) ingevoerd. In die wet wordt geregeld dat UWV niet langer de premies van het Aof, het AWF en het Ufo vaststelt. UWV houdt nog wel een adviestaak voor deze premies.

Voor de eerste twee fondsen is dat een formalisering van de praktijk. Voor het Ufo is dat bijzonder, dit is immers een fonds dat sectoraal (overheid/ambtenaren) financiert. Ongetwijfeld speelt in de toevoeging van het Ufo mee, dat het Rijk in zijn verhouding tot het fonds ook zijn positie als werkgever heeft meegewogen.

De premies voor de sectorfondsen en de premie voor de Werkhervattingskas worden wel door UWV vastgesteld. Voor de premie sectorfondsen is de goedkeuring van de minister nodig, voor de premie Werkhervattingskas niet. De premies van sectorfondsen en Werkhervattingskas hebben een bijzondere status, omdat ze niet geschikt zijn om algemene macro-economische en financiële politiek mee te bedrijven. Voor de sectorfondsen geldt dat het niet redelijk zou zijn bepaalde sectoren te bevoordelen boven andere. Bij de Werkhervattingskas moet er rekening mee worden gehouden dat UWV niet alleen fondsbeheerder/uitvoerder is, maar ook een marktpartij in concurrentie met private verzekeraars. Daarom is er een evidente noodzaak voor (gemiddeld) lastendeckende premies, waarbij UWV zelf volledig verantwoordelijk is voor de vaststelling. UWV heeft echter zeker niet de vrije hand bij de vaststelling van deze premies. De premievaststelling is zowel voor de sectorfondsen als de Werkhervattingskas aan strenge regels gebonden. UWV stelt 61 sectorpremies vast voor 67 sectorfondsen.

Ontwikkeling fondsvermogens en middelenbeheer

De fondsen voorzagen tot 1998 zelf in financiering van de uitkeringen. Omdat de premies lang niet altijd lastendeckend werden vastgesteld, leenden de fondsen waar nodig gelden en zetten gelden uit bij overschotten. Deze transacties waren streng gereguleerd: het aantal instellingen waaraan geld mocht worden uitgeleend was beperkt tot een lijst van “prima partijen” en ook waren regels gesteld over de termijnen voor het lenen en uitzetten van gelden. In het algemeen hield dit in dat de fondsen alleen op de geldmarkt en niet op de kapitaalmarkt opereerden. Een uitzondering vormden de wachtgeldfondsen, die vanwege hun structureel hoge reserves ook gelden op de kapitaalmarkt hadden belegd (obligaties).

Het aantrekken van gelden was over het algemeen geen probleem. Alleen in het begin van de jaren 80 ondervonden fondsen problemen om voldoende geld aan te trekken. Dat probleem verdween door een garantiestelling van het ministerie van Sociale Zaken.

In 1998 wordt de wet Geïntegreerd Middelenbeheer ingevoerd. Het doel van deze wet was om efficiencywinst te behalen door het bundelen van het middelenbeheer van de sociale fondsen en het Rijk. Hierdoor ontstaat volgens het ministerie van Financiën – totaal gezien – een rentevoordeel. Een bijkomend voordeel voor het Rijk was dat nu ook de belegde middelen van de fondsen mochten worden verrekend met de staatsschuld en de exploitatiesaldi van de fondsen meetelden in het EMU-saldo. Het lag niet in de bedoeling om de positie van de fondsbeheerders aan te tasten. De fondsen werknemersverzekeringen kregen elk een rekening-courant met het ministerie van Financiën. Voor de gezamenlijke wachtgeldfondsen werd één rekening courant ingericht.

In 2002 – aan het eind van het kabinet Kok - blijken de vermogens van Aof en AWF fors boven het structurele niveau te hebben gelegen en is een vermogenoverschot van ca. 9 mld. euro ontstaan. Dat wordt ook op het ministerie van Financiën onderkend. In het 11e rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte wordt er voor gewaarschuwd dat bij handhaving van het premieniveau het overschot bij beide fondsen tot circa 13 mld. zal oplopen in de kabinetsperiode 2002-2006. Tegelijkertijd voorziet de studiegroep problemen bij het verlagen van de premies. De reden hiervoor hangt samen met de EMU-normen. Door hoger dan noodzakelijke premies ontstaan overschotten en reserves die in het EMU-saldo en de EMU-schuldquote meetellen. Het is voor opeenvolgende kabinetten aantrekkelijker de EMU-saldi omlaag te brengen via de premies dan via de loon- en inkomstenbelasting.

Tot en met 2008 blijven de vermogens van de fondsen echter groeien. Eind 2008 hebben de UWV-fondsen een gezamenlijk vermogen van bijna € 12 mld. In 2008 besluit het kabinet dat het met het oog op de uniformering van de premiegrondslagen wenselijk is het werknemersdeel van de WW-premie op nul te stellen. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om hierbij compenserende maatregelen te treffen (in de fiscale sfeer). Deze maatregelen blijven echter uit, in verband met een (tijdelijk bedoeld) stimuleringspakket. Het AWF (maar dus ook de totale begroting) verliest hierdoor in de periode 2009-2012 jaarlijks ca. 2,7 mld. aan inkomsten. In combinatie met de effecten van de crisis op het WW-volume daalt het vermogen van het AWF pijlsnel. Eind 2012 wordt verwacht dat het AWF een negatief vermogen van ca. € 4 mld. heeft en zal ook het totale UWV-fondsvermogen negatief zijn (zie intermezzo “Sterke daling van het UWV-fondsvermogen” in hoofdstuk 1).

Begrippenlijst

Calculatiepremie

De lastendekkende premie die het dekkingsaldo constant houdt.

Dekkingssaldo

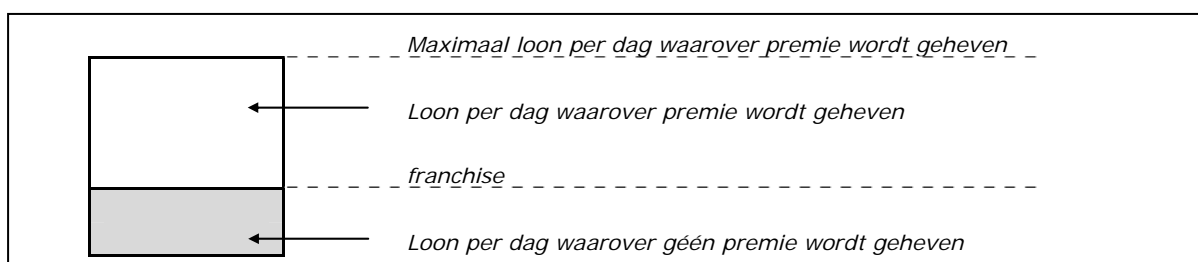
Het verschil tussen de aanwezige reserve en het normvermogen.

Exploitatiesaldo

Het saldo van de totale baten en de totale lasten.

Franchise

Dat gedeelte van het loon per dag waarover géén premie verschuldigd is (de zogenaamde heffingsvrije voet).

Grondslag

Loonsom waarover premie wordt geheven.

Herleidingsfactor

Gemiddelde mate van arbeidsongeschiktheid, deze bepaalt de verhouding tussen herleide en niet-herleide dagen.

Niet-herleide uitkeringsjaren

Het aantal jaren dat de uitkeringsgerechtigden aan arbeidsongeschiktheidsuitkeringen ontvangen, zonder te corrigeren voor de mate van arbeidsongeschiktheid.

Herleide uitkeringsjaren

Product van niet-herleide uitkeringsjaren en herleidingsfactoren.

Indexering

Het aanpassen van de hoogte van uitkeringen aan de loonontwikkeling. De aanpassing wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van ramingen van het Centraal Planbureau.

Jonggehandicapte

De persoon die op zijn 17e verjaardag arbeidsongeschikt is of als student arbeidsongeschikt wordt.

Kasbasis

Administratieve vorm waarbij lasten en baten worden geboekt in de maand waarin ze betaald zijn (uitgaven en inkomsten). Een alternatief is de administratie op transactiebasis. Bij deze administratieve vorm worden lasten en baten geboekt in de maand waarop ze betrekking hebben.

Lastendekkende premie

De premie die voldoende is om het verschil tussen de lasten en de niet-premiebaten (inclusief premiebaten voorgaande jaren) te dekken.

<i>Exploitatierkening</i>	
<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
	<i>premiebaten</i>
	<i>niet-premiebaten</i>

$$\text{Lastendekkende premie} = (\text{Lasten} - \text{niet-premiebaten}) / \text{Loonsom}$$

Bij de lastendekkende premie is het exploitatiesaldo nul.

Lastenplafond

Objectief criterium voor de maximale WW lasten die een sector zelf moet kunnen dragen.

Liquiditeitsreserve

Het bedrag dat aan het begin van elk jaar aanwezig moet zijn, zodat rentebaten en rentelasten elkaar in evenwicht houden. Het bedrag wordt berekend als een (vast) percentage van de lasten (exclusief toevoegingen aan voorzieningen) verminderd met de niet-premiebaten.

Loondoorbetalingsverplichtingen

Overname (door het Awf) van loondoorbetalingsplicht van de werkgever bij betalingsonmacht.

Moederwetten

Wetten waarbij toeslagen voorkomen; dit zijn de ZW, WW, WAO, WIA, WAZ, Wajong en BIA.

Mutatie in de verplichtingen

De lasten zoals die in de administratie van UWV verschijnen zijn de lasten op kasbasis: de werkelijk betaalde gelden. Een gedeelte van deze betalingen heeft betrekking op voorgaande of volgende jaren. Bij de verantwoording op transactiebasis wordt voor deze achteraf- en vooruitbetalingen gecorrigeerd. Deze correctie wordt zichtbaar gemaakt onder de noemer "mutatie verplichtingen".

Normvermogen

De reserve die door een fonds moet worden aangehouden. Deze reserve kan een of meer doelgerichte reserves omvatten (bijv. liquiditeitsreserve, sectorreserve of ZW-reserve).

Premiegroep

Gedifferentieerde sectorfondspremie binnen een sector naar verschillende categorieën werkgevers.

Premieplichtig inkomen

Inkomen waarover premies worden afgedragen. Tot het inkomen behoren naast loon ook rente en winst.

Premieplichtige loonsom

Het deel van het loon waarover premies werknemersverzekeringen moet worden afgedragen.

$$\text{Loonsom} = (\text{grondslag} - \text{franchise}) \times \text{aantal gewerkte dagen}$$

Re-integratietraject

Door UWV bij re-integratiebedrijven ingekochte dienstverlening, gericht op toeleiding van de arbeidsgehandicapte naar (betaalde) arbeid.

Reserve dekking werkloosheidslasten

Reserve die de premie van het Awf minder afhankelijk maakt van conjuncturele schommelingen. De hoogte is gemaximeerd tot een reserve plafond.

Rekenpremie

Premie waarmee de sociale lasten worden berekend.

Sectorreserve

Een reserve (bij de sectorfondsen) ter dekking van de werkloosheidslasten.

Transactiebasis

UWV verantwoordt op transactiebasis. Dit betekent dat uitkeringen, vakantiegeld en sociale lasten niet worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn uitbetaald, maar in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Volume

Beroep op een fonds uitgedrukt in aantal uitkeringsjaren.

ZW-reserve

Een reserve bij de sectorfondsen ter dekking van de ziekengeldlasten van vangnetgroepen.

Verbanden tussen begrippen**Vermogen, normvermogen en dekkingssaldo**

De ontvangsten van de premiegefinancierde fondsen lopen achter bij de uitgaven. Het verschil dient in principe uit eigen middelen te worden gefinancierd. Daarom is bepaald dat het vermogen aan het eind van het jaar groter of gelijk moet zijn dan het normvermogen. Er is sprake van een dekkingssaldo als het feitelijke vermogen afwijkt van het normvermogen.

Premiepercentage, lastendekkende premie, normvermogen, calculatiepremie en dekkingssaldo

Het premiepercentage is opgebouwd uit drie componenten:

- de lastendekkende premie;
- een opslag/korting voor de mutatie van het normvermogen;
- een opslag/korting voor het wegwerken van het dekkingssaldo.

De lastendekkende premie plus de opslag/korting voor de mutatie van het normvermogen is de calculatiepremie.

Lijst van afkortingen

Afj	Arbeidsondersteuningsfonds jonggehandicapten
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
Aok	Arbeidsongeschiktheidskas
AOW	Algemene Ouderdomswet
aSB	Aangepast schattingsbesluit
AWf	Algemeen Werkloosheidsfonds
Bia	Tijdelijke wet beperking inkomensgevolgen arbeidsongeschiktheidsverzekeringen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CPB	Centraal Planbureau
CWI	Centra voor Werk en Inkomen
ESF	Europees Sociaal Fonds
EVC	Erkenning Verworven Competenties
IOW	Inkomensvoorziening oudere werklozen
IRO	Individuele re-integratieovereenkomst
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
LKS	Loonkostensubsidie
MEV	Macro Economische Verkenning
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OOS	Overige onderwijsvoorzieningen
REA	Wet Re-integratie Arbeidsgehandicapten
Rf	Re-integratiefonds
SER	Sociaal Economische Raad
Sfn	Sectorfondsen
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tf	Toeslagenfonds
TW	Toeslagenwet
TRI	Tijdelijke regeling inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de Overheid
UWV	Uitvoering werknemersverzekeringen
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WAZO	Wet arbeid en zorg
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WKA	Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid
WTCCG	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en bijstand
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZEZ	Regeling zelfstandig en zwanger
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet